VĚDA A TECHNIKA PRO ŽIVOT

20 let

20. výročí založení ČSVTS
1990 – 2010

LISTOPAD 2010 | ČÍSLO 30

ZPRAVODAJ

VYDÁVÁ ČESKÝ SVAZ VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

PŘÍPRAVA DLOUHODOBÉHO PROGRAMU ČSVTS NA LÉTA 2011 – 2015

Strategické řízení Českého svazu vědeckotechnických společností vycházelo ze schváleného dlouhodobého programu zpracovaného na léta 2005 – 2010. Jednotlivé okruhy uvedené v tomto programu byly vždy počátkem každého roku rozpracovány a konkretizovány v rámci akčního plánu pro příslušný rok, jehož plnění bylo předsednictvem ČSVTS pravidelně vyhodnocováno. Na své první schůzi konané v červnu t.r. rozhodlo nově zvolené předsednictvo ČSVTS o zpracování dlouhodobého programu na léta 2011 – 2015, schválilo okruh problematik, které budou do tohoto programu zahrnuty a určilo garanty za jejich zpracování takto:

1. Systém managementu a kvality - garant za zpracování programu: Ing. Zdenka Dahinterová, EUR ING
2. Investiční strategie Svazu - garant za zpracování programu: Ing. Jaromír Janeček
3. Trvalý profesní rozvoj inženýrů a techniků v České republice-garant za zpracování programu: doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING
4. Výzkum, vývoj a inovace - garant za zpracování programu: doc. Ing. Karel Šperlink, CSc.
5. Mezinárodní spolupráce - garant za zpracování programu: doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING
6. Vnitřní a vnější komunikace Svazu - garant za zpracování programu: doc. Ing. Adolf Rybka, CSc.
7. Domy techniky- garant za zpracování programu: Ing. Vladimír Pořízek
8. Technika a mládež - garant za zpracování programu: prof. Ing. Jaromír Volf, DrSc.

Zpracovaný návrh dlouhodobého programu bude předložen valné hromadě Svazu v listopadu t.r. jako podklad pro diskusi v členských organizacích. Podnětné připomínky členských organizací budou zapracovány do konečného znění, které bude předloženo ke schválení valné hromadě Svazu konané v květnu 2011.

Dlouhodobý program představuje základní strategický dokument pro činnost ČSVTS a proto je ze strany všech volených orgánů Svazu věnována jeho zpracování mimořadná pozornost.

Ing. Vladimír Pořízek
výkonný místopředseda ČSVTS

POZEMKY ZAŘAZENÉ DO MAJETKU ČESKÉHO SVAZU VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

Problematika vlastnických vztahů k pozemkům pod objekty v majetku Českého svazu vědeckotechnických společností a pozemků přilehlých k těmto objektům představovala jednu z hlavních priorit, kterou volené orgány Svazu, pracovníci jeho odborného aparátu a advokátní kancelář zastupující Svaz v uplynulých letech řešili. Jednalo se celkem o 32 pozemků v lokalitách Praha, České Budějovice, Lázně Bohdaneč, Pardubice, Ostrava a Brno. Z toho bylo 8 pozemků ve vlastnictví soukromých subjektů a 24 pozemků ve vlastnictví České republiky. Pozemky ve vlastnictví České republiky Svaz užíval na základě smluv uzavřených převážně v období před r. 1989 a později aktualizovaných v souladu s platnou právní úpravou. Platnost smluv o trvalém užívání pozemků, později ze zákona smluv o výpůjčce, byla v souladu s právním úpravou ukončena k 1. lednu 2010.

Předmětné pozemky v Českých Budějovicích a Ostravě, které byly ve vlastnictví soukromých subjektů, byly na přelomu r. 2009 – 2010 Svazem odkoupeny a po zápisu vkladu vlastnického práva v příslušném katastru nemovitostí zařazeny do majetku ČSVTS.

Pozemek pod objektem Brno – Výstaviště, který je ve vlastnictví akciové společnosti Veletrhy Brno, má Svaz dosud v dlouhodobém pronájmu, neboť stávající vlastník nemá v současné době na jeho odprodeji zájem.

Pozemky ve vlastnictví ČR nebyly ze strany Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových Českému svazu vědeckotechnických společností vydány, a proto bylo nezbytné se jejich vydání domáhat soudní cestou. Svaz podal

celkem 5 žalob o určení vlastnického práva k pozemkům v lokalitách Praha – Staré Město, Lázně Bohdaneč, Pardubice, Ostrava a Ústí nad Labem. Kromě soudního sporu vedeného před Okresním soudem v Ústí nad Labem (8 pozemků), který dosud nebyl ukončen, rozhodly příslušné soudy vždy ve prospěch ČSVTS a tyto rozsudky již nabyly právní moci.

V letech 2009 – 2010 získal Svaz do svého vlastnictví níže uvedené pozemky:

Všechny pozemky získané v souladu s rozhodnutími příslušných soudů byly oceněny znaleckými posudky a zařazeny do majetku Svazu.

Úspěšné zakončení všech soudních sporů o vlastnictví pozemků (s výjimkou probíhajícího sporu o pozemky v Ústí nad Labem) významně přispívá k udržení vyrovnané finanční bilance Svazu, neboť v případě negativního výsledku by bylo nezbytné tyto pozemky odkoupit nebo z nich platit nájemné.

Místo (katastrální území)	**Číslo parcely**	**Celková výměra** (m^2)	**Cena pozemku** (Kč)	**Zařazení do majetku ČSVTS** (měsíc / rok)	**Způsob nabytí - původní vlastník**	**Úhrada ze strany ČSVTS** (Kč)
České Budějovice 3	2139/49, 2139/65, 2139/67	1 483	2 400 000	11 / 2009	Kupní smlouva - České dráhy, a.s.	2 400 000
Lázně Bohdaneč	829/11, 829/32, 829/33, 829/34, 829/35	7 215	3 522 776	12 / 2009	Rozhodnutí soudu - Česká republika Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	0
Pardubice	912/2, 9251	1 030	4 609 544	12/ 2009	Rozhodnutí soudu - Česká republika Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	0
Ostrava - Mariánské Hory	398/2, 711/1	469	833 670	1 / 2010	Rozhodnutí soudu - Česká republika Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	0
Ostrava - Mariánské Hory	2651, 2656, 1499/15, 2668	511	904 470	1 / 2010	Kupní smlouva - Milena Kyselá a Alice Richtrová	904 470
Praha - Staré Město	144,145,156, 157,158,160, 163	2 478	284 970 000	6 / 2010	Rozhodnutí soudu - Česká republika Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	0
Celkem		**13 186**	**297 240 460**			**3 304 470**

Celkem získal Svaz pozemky v úhrnné ceně 297 240 460 Kč. Jednání soudů, zvláště pak jednání ohledně pozemků v katastrálním území Praha – Staré Město, byla velmi náročná. Některé smlouvy o trvalém užívání pozemků uzavírané před r. 1989 měly právní vady, na které Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových při jednání soudů poukazoval.

Ing. Vladimír Poříz
výkonný místopředseda ČSVTS

CO NOVÉHO V ČESKÉM SVAZU
VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

INFORMACE O PRACOVNÍCH CESTÁCH V RÁMCI FEANI 2009 - 2010

ZASEDÁNÍ GENERÁLNÍCH SEKRETÁŘŮ NÁRODNÍCH VÝBORŮ FEANI

Ve dnech 27. a 28. května 2010 se konalo v Düsseldorfu zasedání generálních sekretářů FEANI a seminář „Používání profesní karty“. Jednání se zúčastnilo 20 delegátů z 12 zemí.

Hlavním tématem semináře byla informace VDI o realizaci implementace profesní inženýrské karty v rámci Direktivy 2005/36 EG Evropského parlamentu a Evropské komise upravující podmínky uznávání profesionálních kvalifikací - EUROPASS.

V rámci diskuse bylo zdůrazněno, že standardní proces pro udělení inženýrské karty předpokládá absolvování bakalářského či magisterského studijního programu, akreditovaného dle kritérií Evropského akreditačního systému EUR-ACE a výkon inženýrského povolání nejméně tři roky po absolvování vysoké školy. V ostatních případech absolvování bakalářských či magisterských programů akreditovaných mimo systém EUR-ACE je potřeba provést dodatečná porovnání shody s požadavky EUR-ACE.

Přítomní vesměs ocenili přínos VDI pro zvýšení mobility inženýrů v Evropě i na celém světě a nastartování používání profesní karty.

Na zasedání generálních sekretářů bylo zhodnoceno minulé zasedání v Haagu a byly podrobně diskutovány jednotlivé body strategického plánu FEANI.

ENAEE/EUR-ACE – generální sekretář FEANI Philippe Wauters informoval o postupu prací na projektech akreditací, úpravě kritérií, kontaktech s dalšími organizacemi s tím, že garanci nad projektem převzalo Dánsko a dánská akreditační agentura a také Rakousko.

Informaci o Position Paper „Education Policy“ (Politika vzdělávání) podal pan Dahl. Zahrnuje jak povinné vzdělávání, tak i další vzdělání inženýrů (CPD).

EUR ING INDEX je připraven k diskusi v EMC. Generální sekretář vzal na vědomí přání národních členů soustředit se na index včetně jeho kvality a uplatnění.

K diskusi byl předložen nový etický kodex, který by měl být používán již ve školách.

Position Paper on Energy bude rozeslán všem evropským institucím a prezentován v tisku a v ostatních médiích.

Nově je připravován Position Paper „Innovation in Action“ (Inovace v činnosti) a řízením pracovní skupiny byl pověřen Daniel Ameline z Francie.

Projekt „More Engineers for Europe“ (Více inženýrů pro Evropu) byl zařazen do nové strategie EU do roku 2020 a FEANI by mělo pokračovat v aktivitách směřujících ke zvýšení zájmu o studium v inženýrských oborech.

Zasedání se uskutečnilo za finanční podpory MŠMT.

ZASEDÁNÍ STŘEDOEVROPSKÉ SKUPINY FEANI

Koncem srpna 2010 se konalo ve švýcarském Curychu Zasedání středoevropské skupiny FEANI, kterého se zúčastnila delegace ve složení doc. Ing. Daniel Hanus, CSc.,EUR ING, doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING a Ing. Zdenka Dahinterová, EUR ING. Zasedání se konalo na Švýcarské technické univerzitě ETH (Eidgenössische Technische Hochschule) a zúčastnilo se ho 28 účastníků sedmi zemí.

Na zasedání byl po slavnostním přivítání a schválení programu schválen zápis z minulého zasedání konaného v Ostravě. Generální tajemník FEANI Philippe Wauters informoval o činnosti FEANI v uplynulém období. Byla provedena příprava na zasedání valné hromady v Sofii.

Bylo schváleno navržení prof. Ch. Gemperleho členem EMC FEANI. Prezident WEC 2011 Ruedi Noser informoval o přípravě světového inženýrského kongresu World Engineers' Convention 2011, který se bude konat 4. - 9. září 2011 v Ženevě. Česká republika byla požádána o pomoc při přípravě kongresu.

Na závěr dopoledního jednání informovali přítomní zástupci všech společností o činnosti v jednotlivých zemích.

V odpoledním programu představili projekt Eng Card Dr. Ing. Willi Fuchs z VDI a prof. Martin V. Künzli ze Švýcarska. Závěr pracovního dne se konal v docentském foyer ETH. Významnou součástí jednání byla prezentace projektu VDI „Průkaz inženýra – Engineering Card", kterou přednesl Dr. Willi Fuchs. S ohledem na to, že diskuse o zavedení průkazu, který by dokládal jeho nositeli profesní inženýrskou kvalifikaci odpovídající standardům FEANI, už řadu let nekonverguje k závěru, rozhodli se němečtí kolegové připravit vlastní návrh. V něm vycházejí z principů, které byly již před několika lety navrženy ve FEANI. Průkaz podle jejich návrhu by obsahoval ověřené informace o získané vysokoškolské kvalifikaci v souladu s principy Boloňské deklarace a o dalším vzdělávání a pracovních zkušenostech. Projekt předpokládá, že péče o vyřizování a vedení agendy by byla prováděna příslušnou národní registrační komisí, která by definovala podle domácích specifik obsah údajů v průkazech a řešila by případně nejasnosti. Dále by existoval odvolací orgán, který by řešil stížnosti a námitky proti rozhodování registrační komise. Systém je navržen tak, že zavedení průkazu může být realizováno v jednotlivých zemích nezávisle na vývoji v ostatních státech.

V současné době na projektu spolupracuje VDI s Nizozemskou inženýrskou organizací a registruje zájem i u některých dalších zemí (Francie, Itálie). S ohledem na silné vazby našeho hospodářství na německou ekonomiku, bychom si měli uvědomit odpovědnost našeho Svazu k budoucím potřebám našich inženýrů a vážně se zabývat zavedením tohoto dokladu u nás.

Za zasedání středoevropské skupiny v roce 2011 bude zodpovědný Německý národní výbor.

Zasedání se uskutečnilo za finanční podpory MŠMT.

Ing. Zdenka Dahinterová, EUR ING
generální sekretář FEANI

ZASEDÁNÍ KOMISE FEANI PRO TRVALÝ PROFESNÍ ROZVOJ INŽENÝRŮ

Dne 31. května 2010 se doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING zúčastnil zasedání Komise FEANI pro trvalý profesní rozvoj inženýrů, kterou organizovala Komora portugalských inženýrů v Portu.

Nejdiskutovanějším bodem programu bylo využívání FEANI NEWS pro informování o činnosti CPDC. Bylo konstatováno, že v posledních číslech tohoto časopisu je věnován významný prostor záležitostem souvisejícím s trvalým profesním rozvojem inženýrů. Jde především o příspěvky, jejichž autory jsou členové Komise pro trvalý profesní rozvoj. Bylo konstatováno, že FEANI NEWS by měla být zabezpečena větší propagace a na ní by se měl podílet nejen bruselský sekretariát FEANI, ale především národní výbory FEANI. Další připravované číslo má mít jako hlavní téma „inovace". Nejsou tím myšleny pouze inovace technického rázu, ale také inovace v přístupu ke vzdělávání inženýrů během vysokoškolského studia i k následnému celoživotnímu zvyšování kvalifikace.

Dalším bodem jednání bylo naplnění webové stránky CPDC. Během roku 2009 došlo k výraznému zlepšení informačního obsahu a komunikačního prostředí. Několik členských zemí se propojilo se svou stránkou, čímž je umožněno získávat představu o těchto národních aktivitách i zájemcům mimo domácí zemi. Zde se pro nás otvírá úkol pokusit se vytvořit na našich stránkách sekci zabývající se trvalým profesním rozvojem v našich podmínkách a propojit ji s centrální stránkou CPD FEANI.
Nejzávažnějším výsledkem jednání komise bylo projednání návrhu „Position Paper on Educational Policy by FEANI". Tento text byl dopracován během letošního prvního pololetí pracovní skupinou ustavenou Výkonnou radou FEANI podle návrhu Dánské inženýrské společnosti. Jedná se o rozsáhlý dokument, který zaujímá zásadní názory na vzdělávání inženýrů v celé komplexnosti, tedy od problematiky vyvolání zájmu o studium technických oborů, přes požadavky na kvalitu technického terciárního školství až po otázky dalšího vzdělávání a rozvoje kvalifikace a kompetence během pracovní kariéry inženýrů. Komise po projednání některých konkrétních aspektů konstatovala, že materiál je dobře připraven a že je ho možné předložit ke schválení letošní Valné hromadě FEANI v Sofii.

Zasedání se uskutečnilo za finanční podpory MŠMT.

doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING
prezident Českého národního výboru FEANI

VÝROČNÍ ZASEDÁNÍ FEANI 2010

Výroční zasedání FEANI 2010 se konalo ve dnech 29. 9. – 2. 10. 2010 v Sofii pod záštitou Bulharského národního výboru FEANI a zúčastnilo se ho 95 delegátů z 28 zemí. Součástí výročního zasedání bylo jednání stálých komisí EMC a CPD, zasedání výkonného výboru, pořádání workshopu a akademického zasedání a jednání valné hromady.

Na programu valné hromady FEANI byla po schválení zápisu z minulého zasedání v Haagu projednána zpráva o činnosti výkonného výboru. Zpráva o plnění strategického plánu a akčního plánu na rok 2011 zahrnovala: vzdělávání a profesní rozvoj, mobilitu, profesní etický kodex, společenské inženýrské otázky, tj. stanoviska (Position Paper) – energetika, vzdělávací politika, více inženýrů v Evropě a European Engineering Culture in Global Forum.

Byly vzaty na vědomí výroční zprávy Evropské monitorovací komise FEANI a komise CPD.

Byla schválena zpráva o hospodaření za rok 2009 a vyslechnuta zpráva interních a externích auditorů k hospodaření. Byly předneseny výsledky hospodaření k 30. červnu a prognóza do konce roku 2010. V rámci schvalování rozpočtu na rok 2011 byla schválena i výše členských příspěvků na příští rok. Byl odsouhlasen pětiletý plán hospodaření a jmenováni auditoři pro příští období.

V dalším bodě byly projednány a schváleny změny ve výkonném výboru. Místopředsedou byl zvolen Rafael Aller z Francie za zesnulého Ing. Alcide Gavu, a novým členem výkonného výboru byl zvolen dr. Ing. Roberto Brandi z Itálie. Pokladníkem zůstává Peter Reichel z Rakouska.

O statut prozatímního člena požádala Makedonie a byla přijata.

Bylo potvrzeno jmenování nového generálního sekretáře FEANI, kterým se stal Belgičan Dirk Bochar, který v úvodním vystoupení slíbil zlepšení spolupráce s EU a v rámci jejího zabezpečování aktivnější zapojení národních členů a jejich možností.

Závěrem byla podána informace o změnách v personálním složení stálých komisí FEANI.

Evropská monitorovací komise projednávala nové žádosti o titul EURING. Bylo odsouhlaseno 80 žádostí, odmítnuty byly čtyři. Byli jmenováni noví členové komise z Irska a Švýcarska. Komise byla informována o novém německém projektu Professional Card. Byly projednány připomínky ke konceptu Position Paper on Educational Policy a k návr-

hu změn kritérií pro kontrolu profesní zkušenosti a akreditačních systémů.

V průběhu workshopu byli přítomní seznámeni s konečnou verzí Position Paper o vzdělávací politice FEANI. Byly přijaty základní směry vývoje vzdělávání v členských státech, a to:
- věda a technika by měla být šířena na primární a sekundární úrovni moderním, praktickým a poutavým způsobem
- kvalita inženýrského vzdělávání musí být zlepšena
- možnosti vzdělávání a zkoumání v technice musí být rozšířeny
- zvláštní pozornost by měla být věnována získání dívek pro inženýrské studium
- vzděláváním by měl být získán pozitivní přístup k LLL (lifelong learning).
- inženýrství potřebuje být sdělováno pozitivní a inspirativní cestou.

Změny musí mít vliv na tyto základní směry:
- zvýšení zájmu o vědu a techniku mezi mládeží
- zlepšení veřejného mínění o vlivu techniky na život
- zajištění zlepšování udržitelného života pomocí techniky

Rozsáhlá diskuse se týkala doporučení FEANI k zajištění těchto zásad. Bylo stanoveno pětileté období k vyhodnocení efektivnosti změn.

Náplní akademického zasedání byla energetická tematika.

FEANI je připraveno aktivně podpořit strategii EK, tj. podílet se na zabezpečování dostatečného počtu profesionálních inženýrů potřebných pro zajištění energetických potřeb evropské společnosti. Podporovat a případně realizovat trvalý profesní rozvoj (CPD) inženýrů působících v oblasti energetiky. Podporovat zájem mládeže o studium inženýrství. Působit na technické university a školy směrem ke zkvalitňování vysokoškolského vzdělávání a prohlubování důrazu na energetickou problematiku, tak aby absolventi těchto škol byli dobře připraveni plnit jako profesionální inženýři své úkoly na úrovni současných poznatků.

Členové Komise CPD vyslechli na svém zasedání blok prezentací připravený bulharskými kolegy. Byli seznámeni s činností Bulharské agentury pro evaluaci a akreditaci studijních programu pro vzdělávání v inženýrských oborech. V další prezentaci byla poskytnuta stručná informace o profesním vzdělávání zajišťovaném pod dohledem Bulharské agentury pro profesní vzdělávání a výcvik.

Druhý blok jednání probíhal bez účasti bulharských hostů a byl věnován pracovním záležitostem komise. Po schválení textu zápisu ze zasedání komise v portugalském Portu proběhla diskuse o zkušenostech z využívání článků prezentovaných ve FEANI NEWS v práci národních členských organizací.

V rámci bodu „různé“ byl vysloven souhlas s textem zprávy o činnosti komise za minulé období, který byl již dříve diskutován prostřednictvím elektronické komunikace. Kromě faktických údajů je ve zprávě uveden přehled článků, které prezentovali členové komise ve FEANI NEWS a jako nejvýznamnější akce je hodnocen Seminář o trvalém profesním rozvoji inženýrů, pořádaný komisí ve spolupráci s Českým národním výborem FEANI v rámci oslav 20. Výročí ČSVTS v Praze. Dále byla vedena rozprava o výzvě Evropské komise k veřejné konzultaci, týkající se příští generace programů EU v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže, které mají od roku 2014 nahradit stávající programy v této oblasti (Program pro celoživotní učení, Mládež v akci a Erasmus Mundus). Bylo přijato doporučení, aby bruselský sekretariát připravil teze pro dotazník EK DG vzdělávání a kultura a zaslal je národním organizacím s výzvou, aby v souladu s těmito tezemi odpověděly na otázky v něm položené. Tímto jednotným postupem by se mohly koordinovaně podpořit ideové i praktické potřeby a zájmy FEANI.

Příští výroční zasedání FEANI se bude konat v rámci světového inženýrského kongresu v Ženevě.

Tato cesta byla uskutečněna za finanční spoluúčasti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Ing. Zdenka Dahinterová, EUR ING
generální sekretář FEANI

19. MEZINÁRODNÍ KONGRES CHEMICKÉHO A PROCESNÍHO INŽENÝRSTVÍ CHISA 2010 A 7. EVROPSKÝ KONGRES CHEMICKÉHO INŽENÝRSTVÍ ECCE-7

Ve dnech 28. srpna až 1. září 2010 se v Praze konal již 19. Mezinárodní kongres chemického a procesního inženýrství CHISA 2010, který byl tentokrát mimořádně spojen se 7. Evropským kongresem chemického inženýrství ECCE-7. Kongresy CHISA jsou bezesporu jednou z nejvýznamnějších akcí v oboru ve světovém měřítku a mají dlouholetou tradici: první ročník se konal v Brně v r. 1962, dva následující v letech 1965 a 1969 v Mariánských Lázních a od r. 1972 se kongres koná vždy v Praze, nejprve ve tříletém, později ve dvouletém intervalu. Je zajímavé, že v době, kdy většina významných vědeckých konferencí stále mění místo svého konání a snaží se tak uplatnit i „turistický“ aspekt, zájem o kongresy CHISA, pořádané již takřka 40 let na stejném místě, rozhodně neklesá. Kromě tradice, dobře strukturovaného programu a kvalitní organizace je zde bezesporu významná „přidaná hodnota“ pražského genia loci.

Akronym CHISA je zkratkou českého názvu chemické inženýrství, strojírenství a automatizace a národní konference se pod touto hlavičkou konají pravidelně v mezidobí mezi kongresy – první národní konference CHISA proběhla v r. 1956, tedy před více než půl stoletím. Kongresy CHISA organizuje Česká společnost chemického inženýrství v úzké spolupráci s Ústavem chemických procesů AV ČR, s podporou Inženýrské akademie ČR a VŠCHT Praha a pravidelně se jich účastní přes tisíc vědců z celého světa.

Série Evropských kongresů chemického inženýrství má podstatně kratší tradici: pořádá je ve dvouletém intervalu Evropská federace chemického inženýrství, první kongres se uskutečnil v r. 1997 ve Florencii, dalšími místy konání pak byly Montpellier, Norimberk, Granada, Glasgow a Kodaň.

Letošního mimořádného společného kongresu se zúčastnilo 1246 vědců z 69 zemí pěti kontinentů. Odborný program kongresu se konal v kongresovém hotelu Clarion. Slavnostního zahájení se zúčastnili představitelé Evropské federace chemického inženýrství (EFCE), Amerického institutu chemických inženýrů (AIChE) a řada dalších významných zahraničních i domácích hostů. Zúčastněné pozdravili prof. Jiří Drahoš jako předseda kongresu, prof. Richard Darton, prezident EFCE, dr. Henry Kohlbrand, prezident AIChE a prof. Petr Zuna, prezident Inženýrské akademie ČR. Z rukou předsedy České společnosti chemického inženýrství prof. Jiřího Drahoše převzali čestná členství ve společnosti prof. Rafiqul Gani z Dánska, prof. Fumio Saito z Japonska a prof. František Kaštánek z ČR. Součástí společenského programu kongresu byl i tradiční koncert ve Smetanově síni Obecního domu, tentokrát se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK pod vedením Jaroslava Brycha a s vynikajícím mladým houslistou Jiřím Vodičkou. Do posledního místa zaplněná Smetanova síň nadšeně aplaudovala skladbám W. A. Mozarta a A. Dvořáka. Vzhledem ke značnému zájmu účastníků, který vysoce převyšoval kapacitu Smetanovy síně, byl souběžně uspořádán v Betlémské kapli neméně zajímavý koncert České komorní filharmonie.

Odborná část programu probíhala v jedenácti paralelních sekcích (podrobnosti na www.chisa.cz/2010): během čtyř dnů odezněly čtyři kongresové plenární a 48 zvaných přehledných přednášek. Účastníci kongresu dále prezentovali 1656 standardních příspěvků ve formě přednášek i vývěsek. Za zmínku určitě stojí všechny kongresové plenární přednášky: značný potenciál pyrolýzy aerosolů nejenom pro syntézu funkčních nanočástic shrnul ve svém příspěvku s názvem Nanostructured materials through combustion synthesis prof. Lutz Maedler (Univ. Bremen, DE). Prof. Keith Waldron (Inst. Food. Res., Norwich, UK) v přednášce Moving towards a sustainable food chain through the total exploitation of agri food chain co-products and biomass ilustroval současné problémy potravinářského výzkumu i technologií. Značný ohlas měly i obě průmyslově zaměřené přednášky: prof. Phillip Tanguy (ředitel výzkumu nadnárodní firmy TOTAL) hovořil na téma udržitelných zdrojů energie v přednášce Environmental footprint of energy production: process engineering challenges, zatímco člen vedení Evropské asociace chemického průmyslu CEFIC René van Sloten zaměřil svůj příspěvek Framework conditions for a competitive chemical industry in Europe na dopady pokračující globalizace na strukturu evropského chemického průmyslu.

Tradičně významnou součástí kongresu byla 13. mezinárodní konference PRES 2010 (Process integration, modelling and optimisation for energy saving and pollution reduction),

akcentující problematiku integrace, modelování a optimalizace procesů pro úsporu energií a snížení znečištění životního prostředí. V rámci kongresu proběhla rovněž celá řada specializovaných sympozií věnovaných například průmyslovým aplikacím mikrotechnologií, otázkám technologií pro životní prostředí, elektrochemickému inženýrství, problémům bezpečnosti v chemickém průmyslu nebo specifickým rysům inženýrského vzdělávání. Kongres se samozřejmě věnoval i klasickým chemicko-inženýrským tématům, jako jsou reakční inženýrství, katalýza nebo separační procesy. Z odborného programu byla zřejmá snaha chemického a procesního inženýrství zahrnout do návrhu procesů všechny klíčové aspekty: vysoce účinné, bezpečné a životní prostředí nepoškozující technologie; produkty šité na míru a umožňující efektivní využití vstupních surovin; minimální rozměry aparátů s maximálním stupněm intenzifikace výroby a recyklace použitých materiálů; využití víceúčelových aparátů při výrazném snížení jejich finanční náročnosti. Kongres také jednoznačně ukázal, že právě chemické a procesní inženýrství je hlavní hybnou silou pro udržitelný rozvoj chemického průmyslu a pro celou řadu inovací nezbytných k řešení potřeb společnosti v nejrůznějších oblastech, jako jsou např. energetika, nové materiály, ochrana životního prostředí, kvalita života apod.

Odborný program kongresu doprovázely prezentace českých i zahraničních komerčních firem. V rámci kongresu proběhla též řada zasedání vrcholových orgánů Evropské federace chemického inženýrství a jejích pracovních skupin.

Poděkování za finanční podporu kongresu patří jak zahraničním firmám Total, DSTI a IFP, tak i českým podnikům DEZA, Lovochemie, Synpo, Fosfa, Česká rafinerská, Pražská plynárenská, BorsodChem MCHZ, Bochemie, CS Cabot a Precheza.

Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c.
předseda kongresu CHISA 2010 – ECCE-7
předseda ČSCHI

ČESKÉ ZEMĚMĚŘIČE ZNÁ CELÝ SVĚT A UŽ MÉNĚ ČESKO

Na mezinárodním fóru patří čeští zeměměřiči k uznávaným odborníkům, o čemž svědčí významné pozice, jež zastávají někteří z nich v komisích FIG (Mezinárodní federace zeměměřičů). Na kongresech této federace pozornost zahraničních kolegů Češi upoutávají nejenom svými referáty o často unikátních řešeních, jak geodeticky vytýčit, zajišťovat a zdokumentovat nejrůznější stavby, jak se vypořádat s tuzemskými problémy v oblasti katastru nemovitostí a s novými postupy při kartografické tvorbě, ale jsou také známí jako dobří diplomaté. Dodnes se na setkáních zeměměřičů s úctou hovoří o kousku, který se před lety provedl Ing. Václav Slaboch, CSc. Všichni jej znali do té doby jako delegáta České republiky, ale když svého času pracoval coby zeměměřič na Maltě, získal si tam takovou vážnost, že jej ostrované z Malty vyslali na Kongres FIG jako svého delegáta s cílem podat přihlášku Malty do zeměměřické federace. Nikdo netušil, že se Václavovi Slabochovi podaří první den Kongresu vyjednat přijetí přihlášky Malty, aby na konci Kongresu už byla Malta plénem přijata za člena FIG.

„Nikomu jinému se nic podobného nepodařilo, což umocňuje fakt, že některé přihlášky nových uchazečů o členství se projednávají dokonce na více kongresech. Dočasný Malťan Slaboch to dokázal," říká o svém kolegovi s uznáním kartograf profesor Bohuslav Veverka. Jména Václav Slaboch, dále ještě Milan Klimeš jsou ve světě zeměměřičů považována za osobnosti oboru s lokalizací k Česku. Oba shodně tvrdí, že Česko má hned několik mladších odborníků, kteří půjdou v jejich stopách.

Logo Kongresu FIG v Sydney

Složení Rady Českého svazu geodetů a kartografů po volbách v roce 2009 (Foto: archiv ČSGK)

V roce 2010 se konal Kongres FIG v australském Sydney a o síle zeměměřické odbornosti hovoří kongresová čísla. Do Sydney přicestovalo 2200 zeměměřičů z více než 100 zemí a v programu bylo na různých místech předneseno 800 referátů a příspěvků. Také Češi měli v Sydney silné zastoupení a na programu byly s velkou pozorností sledovány jejich referáty.

Čím se kongres zabýval?

„Budete překvapeni, že se zde hovořilo i změnách klimatu, nedostatku potravin a energií, o dramatickém růstu měst, dále o zhoršování životního prostředí a o narůstajícím počtu přírodních katastrof, neboť všechny tyto otázky se týkají správy půdy a nakládání s ní. Sám prezident FIG Stig Enemark z Dánska na to upozorňoval ve svém projevu, když řekl, že pozemkové systémy s přesnou identifikací jednotlivých pozemků a práv s pozemky souvisejícími budou hrát zásadní roli v přizpůsobování klimatu a při prevenci před přírodními katastrofami. Tady by právě zeměměřiči jako jedni z pozemkových profesionálů měli sehrát zásadní roli v nastolených otázkách. V diskusi byla sdělena varující fakta jako například měsíční nárůst 5 miliónů nových městských příbytků po celém světě. Na jiném místě bylo zase řečeno, že tu máme stále více se rozšiřující prostorově orientovanou společnost, která se svými informacemi pracuje za pomocí prostorových nástrojů, což vyžaduje, aby data a služby byly přístupné, přesné, aktualizované a dostatečně spolehlivé i pro podstatnou část společnosti s malým podvědomím o prostorové orientaci," poznamenal ve své zprávě uveřejněné v Geodetickém kartografickém obzoru český delegát na Kongresu FIG Ing. Libor Tomandl.

„ Není bez zajímavosti, že FIG má celkem 11 odborných komisí a z našeho pohledu je nejdůležitější 10. komise Ekonomika a řízení stavebnictví, kterou řídí její předseda Ing. Robert Šinkner z Českých Budějovic. Musím poznamenat, že jsme nedávno zaznamenali rovněž úspěch při organizaci zasedání 7. komise katastru nemovitostí, která za dvojnásobné účasti proti obvyklému počtu jednala v září 2010 v Karlových Varech. Odborníci z celého světa se kromě projednávání dalšího programu a zaměření činnosti této komise mohli v lázeňském městě seznámit s tuzemským katastrem nemovitostí. Bylo příjemné, že řada z nich nám náš systém práce pochválila," dodal Libor Tomandl.

„Zatímco účast na seminářích, konferencích a dalších setkáních odborníků v Česku je dobrá a odborné příspěvky na nich mají vysokou úroveň, neumíme zatím intenzivně provádět popularizaci oboru směrem k široké veřejnosti. Zdá se, že české zeměměřictví je ve světě více známější než doma, ale věřím, že i to se zlepší. Můžeme se pochlubit nejenom současnými činnostmi, jež zasahují do nejrůznějších oborů, ale také tradicí tohoto oboru na území současné České republiky," poznamenal předseda Českého svazu geodetů a kartografů Ing. Václav Šanda.

Vzpomněl jsem si na průpovídku: „Nepochvál*íš*-li se sám, nikdo to za tebe neudělá." Pozměňme ji trochu na „Nepochválíme-li se sami, nikdo to za nás neudělá." a pusťme se do toho. Před chvílí jste si přečetli první pokus o lepší zviditelnění zeměměřictví, které bude více vidět a budete o něm více slyšet.

Ing. Petr Skála
člen a mluvčí Rady Českého svazu geodetů a kartografů
http://csgk.fce.vutbr.cz/public/kdoJsme.asp

ČVTSS – FITCE CZ

FITCE CZ je národní organizací Federace telekomunikačních inženýrů evropských společenství, působící jako pobočka v rámci České vědeckotechnické společnosti spojů (ČVTSS), o čemž byli čtenáři Zpravodaje informováni již v loňském roce.

Letošní kongres proběhl na počátku září 2010 v Santiagu de Compostela péčí národní španělské organizace FITCE ES za vydatného přispění a nasazení nejen ústřední španělské organizace, ale zejména domácí, tedy galacijské organizace telekomunikačních inženýrů. Snaha o prosazení tohoto svébytného regionu byla patrná na celé organizaci včetně přispění a osobní přítomnosti představitelů galicijské regionální vlády. Samotné téma kongresu„Cesta ke svatému Jakubovi a evropské telekomunikace“ evokovalo všudypřítomný duchovní rozměr této skutečně výjimečné poutní destinace. Na pravidelném výročním shromáždění v závěru kongresu ukončil autor - předseda FITCE CZ své dvouleté působení ve funkci vicepresidenta FITCE, spojené s pořádáním předchozího kongresu. Průřezový referát k tradičnímu publikování v Telekomunikacích je v současnosti připravován stejně jako následné zpracování nejzajímavějších příspěvků.

V roce 2009 byla totiž pobočka FITCE CZ organizačním a odborným garantem 48. kongresu FITCE, který proběhl ve dnech 3. – 5. září 2009 v pražském hotelu Diplomat. Vlastní organizace kongresu byla zcela profesionálně a prakticky bezchybně zajištěna domácí agenturou CzechIn. Odborného kongresového jednání bylo přítomno okolo stovky účastníků, z toho 20 z ČR. Členové FITCE CZ se mohli zúčastnit kongresu za velmi zvýhodněných podmínek. Hlavním problémem zůstalo sponzorské zajištění, které v probíhající finanční krizi a recesi bylo obtížnější než kdykoli předtím. Finančně byl kongres uzavřen na zasedání řídícího výboru v Madridu 20.listopadu s předpokládanou ztrátou, která byla uhrazena v plném rozsahu z rezerv ústředí FITCE EU. Po odborné i společenské stránce byl kongres všemi účastníky přijat velmi příznivě. Během celého kongresu, kde bylo předneseno v 9 zasedáních 30 přijatých příspěvků a dále 6 příspěvků vyžádaných, z toho 8 z ČR. Na kongresu vystoupil v zahajovacím bloku předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu PhDr. Pavel Dvořák, CSc., v zastoupení vicepresidenta Telefoniky O2 Petra Slováčka ing. Martin Škop a technický ředitel T-Mobile ČR Frank Meywerk.

Všichni účastníci kongresu byly vybaveni sborníkem v podobě CD; pro členy je dostupný přes HYPERLINK „http://www.fitce.org“ www.fitce.org po zadání členského přístupového hesla. Zde je namístě uvést, že zcela aktuálně v říjnu 2010 získala FITCE konečně novou doménu HYPERLINK „http://www.fitce.eu“ www.fitce.eu, která byla do této chvíle spekulativně blokována a od které si slibuje výraznější zviditelnění v dnes tak dominujícím prostředí světové sítě.

Zhodnocení zaplaceného členského příspěvku ve výši EUR 15,- ročně je významné; členové dostávají zdarma časopis FITCE FORUM a mají možnost účastnit se odborných FITCE kongresů za velmi nízké vložné, které v současné době činí EUR 350,-. Od roku 2000 dostávali všichni členové FITCE zdarma i sborník výročního odborného kongresu FITCE na pracoviště i když se tohoto kongresu přímo neúčastní. Od loňského roku z důvodu vysokých nákladů na poštovné toto bylo registrované v UK pro sborník, což má zatraktivňuje FITCE pro autory z akademické sféry. Národní rakouská organizace FITCE AT pečuje o velmi přesnou elektronickou on-line členskou databázi. V současné době FITCE sdružuje okolo 1 800 členů z jednotlivých členských států, kteří si považují za čest, že jsou členy této profesní organizace. Zvýšit přitažlivost této organizace v tak měnícím se prostředí zejména pro mladé je cílem programu New FITCE, který má obrážet nové směry komunikace ve společnosti. Konečně k organizaci mající slovo telekomunikace v samotném názvu takové směrování bytostně patří.

Publikace:
[1] Křepelka, V., 48. kongres FITCE -. ICT transformace, Telekomunikace 6/2009, ISSN 0040-2591
[2] Křepelka, V., 48. kongres FITCE v Praze, příspěvek do Zpravodaje ČSVTS
[3] Vašátko, J. EU na výhybce: Regulovat „Broadband for all“, Telekomunikace 1/2010, ISSN 0040-2591
[4] Křepelka, V., Telekomunikační infrastruktury: struktura ekosystémů, Telekomunikace 1/2010, ISSN 0040-2591
[5] Křepelka, V., Inovace pro telekomunikační provozovatele I a II, Telekomunikace 2 a 3/2010, ISSN 0040-2591
Internetové odkazy:
[6] http://www.fitce2010.org/press.html - foto a pdf prezentace z kongresu 2010
[7] http://www.fitce.org/content.asp?pageCode=13#1 foto z kongresu 2009
[8] http://www.fitce.org/content.asp?pageCode=51 zpráva z kongresu 2009

Ing. Václav Křepelka, Ph.D.
předseda FITCE CZ a člen řídícího výboru FITCE,
2008 – 2010 vicepresident FITCE

Předání prezidentského řetězu v Praze 2009 z rukou Barry Reynoldse z Irska Andrea Penzovi z Itálie

Kongresový palác v Santiago de Compostela

Centrum Santiaga de Compostela – katedrála sv. Jakuba Apoštola

ŠANGHAJ 2010
KONFERENCE IFIA NA MINHANG HIGH SCHOOL

Dne 29.- 30.4.2010 se konala pod záštitou IFIA (International Federation of Inventors Associations - Nadnárodní sdružení národních svazů vynálezců), jehož je Český svaz vynálezců a zlepšovatelů (ČSVZ) za ČR jediným členem, konference na téma "Education, Science and Innovation" („Vzdělávání, věda a inovace") na Minhang High School (vyšší průmyslová škola) v Šanghaji (Čína). Na tuto konferenci bylo pozváno celkem 12 přednášejících z Maďarska, Polska, Ruska, Švédska, Švýcarska a ČR, která je zatím stále mezinárodně uznávaným státem v kvalitě vzdělávání. Není divu, vždyť to začal král Karel IV. a po něm ještě vylepšil Jan Ámos Komenský. A za definování inovace vděčí svět opět Čechovi – J. A. Schumpeterovi. První klasifikaci inovačních řádů pro výrobky vymyslel český profesor na VŠE Praha, prof. F.Valenta, CSc.

Minhang High School je jedna z několika elitních škol v Číně a je několikaletým partnerem IFIA, protože již v r. 2008 po Festivalu vynálezců v Suzhou byl za přítomnosti prezidenta IFIA, Dr. Andráse Védrese, založen na této škole technologický park. V něm studenti mají školní povinnost zhotovit za pomoci odborníků v různých oborech jejich vlastní vždy jednou ročně vytvořený vynález a tento exponát veřejně vystavit. Pokud tuto povinnost nesplní, jsou ze školy vyloučeni. Škola má již 82-letou tradici a zaměřuje se na výchovu technické elity Číny. Číňané vědí, že se nyní potřebují hodně učit.

Však také podle slov ministra průmyslu Číny je tato země schopna v současnosti vyrobit velmi rychle jakýkoliv výrobek v náročnosti středně vyspělých technologií. Vysoce vyspělé technologie předpokládají zvládnout do 10 let. Není divu, když se cíleně zaměřují na pokrokovou výchovu mládeže – budoucnosti země.

Konference probíhala v jazyce anglickém a byla překládána pro studenty i do čínštiny. Byla zveřejněna i v národních a regionálních zprávách čínské televize, pouze ale v jazyce čínském. Nad konferencí a celou delegací IFIA měl dohled přímo starosta Šanghaje. Nebylo proto divné, že za odměnu kvalitních příspěvků jednotlivých přednášejících a informačních materiálů dodaných škole, obdržela celá delegace V.I.P. karty na zvláštní vstup na EXPO 2010 a samostatně ještě speciálně zajištěný vstup na 1. slavnostní den EXPO, přístupný neveřejně – pouze pro zvané.

ČR zde byla zastoupena předsedou ČSVZ a manažerem projektů EUREKA, Eurostars a KONTAKT-mobilita v AIP ČR, Ing. Pavlem Dlouhým, EUR ING. Jeho přednáška byla vyhodnocena prezidentem IFIA jako nejlepší, cíleně zaměřená na dané téma. Je k dispozici na AIP ČR a její nejnovější část – schéma klasifikace 7 řádů inovací ve službách - byla potom samostatně otištěna v časopise IP&TT č. 2/2010. Tato klasifikace je kryta autorskými právy © přednášejícího. Podrobnosti k autorskému právu uvedla Mgr. Faladová ve své přednášce dne 21. 10. 2009 na ÚPV (Úřadě průmyslového vlastnictví) Praha.

První krátkou prezentaci z pozoruhodné světové výstavy EXPO 2010, a také českého pavilonu, představil na semináři AIP ČR a ÚPV dne 2. 6. 2010 Ing. Pavel Dlouhý, EUR ING.
Čína nejen kopíruje výrobky i vynálezy z celého světa, tak jako to kdysi po 2. světové válce dělalo Japonsko, ale na základě těchto kopií vyvíjí další pokrokové výrobky a technologie, které velmi vydatně patentuje a chrání i jinými ochrannými dokumenty. To dokumentuje bouřlivý nárůst ekonomiky Číny, k čemuž nemalou měrou přispívá tato škola, na níž byla uspořádána IFIA konference. Výchova technicky vyspělé elity národa je základ vyšších přidaných hodnot v hospodářství země, což umožňuje nejvíce výroba, nikoliv služby. A obrat k vyšší kvalitě i ekologické nezávadnosti výrobků je již všude v zemi patrný.

Ing. Pavel Dlouhý, EUR ING
předseda ČSVZ

INFORMACE O SPOLUPRÁCI MEZI KOMOROU BOZP A PO ČR A EVROPSKOU SÍTÍ PROFESIONÁLNÍCH ORGANIZACÍ PRO BOZP (ENSHPO – European Network for Safety and Health Professional Organizations)

ENSHPO bylo založeno v roce 2001 čtyřmi profesionálními organizacemi sdružujícími odborníky pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (dále jen BOZP) z Velké Británie, Dánska, Belgie a Německa. V roce 2003 oslovil zástupce Executive Committee Komoru BOZP a PO ČR s nabídkou členství. Rada Komory na svém rozšířeném zasedání v červnu 2003 chválila vstup do ENSHPO. Komora se stala prvním členem ze států připravujících se na vstup do EU a zapojila se do činnosti této dobrovolné sítě.

Cílem ENSHPO je:
- podporovat vzájemnou výměnu znalostí a zkušeností BOZP,
- poznat úroveň BOZP v jednotlivých členských zemích,
- poznat úroveň odborného vzdělávání BOZP v jednotlivých členských zemích,
- 2 x/rok organizovat setkání zástupců členských organizací,
- organizovat další speciální setkání, např. konference, semináře, apod.
- spolupracovat s evropskými institucemi pro BOZP, tzn. s Evropskou komisí pro BOZP a Evropskou Agenturou pro BOZP,
- spolupracovat s dalšími evropskými organizacemi, např. ISSA, ENETOSH a dalšími.

Členem ENSHPO se může stát kterákoliv odborná organizace sdružující odborníky BOZP v kterékoliv evropské zemi. Cílem je sdružit všechny takové organizace ze všech evropských zemí.

ENSHPO je řízen Výkonným výborem, který se skládá z předsedy, 2 místopředsedů, pokladníka a sekretariátu. Každá členská organizace jmenuje svého zástupce, který je zván na zasedání ENSHPO a předává zpětně informace do mateřské organizace. Zasedání ENSHPO jsou organizovány 2x do roka. Zástupce české Komory byl zvolen do Výkonného výboru ENSHPO.

Velmi důležitým mezníkem v činnosti ENSHPO bylo rozhodnutí z roku 2004 – zpracovat evropský standard pro uznávání odborné způsobilosti BOZP na evropské úrovni jako první krok pro přípravu na jednotný evropský trh.

Členové ENSHPO rozhodli, že nelze zpracovat pouze jeden standard, že je nutné připravit standardy dva, které odpovídají základním dvěma skupinám odborníků pro BOZP, a to vysokoškolsky a středoškolsky vzdělaným.

První v pořadí byl zpracován standard pro vysokoškolsky vzdělané odborníky a titulem **EurOSHM (European Occupational Safety and Health Manager** = Evropský manažer pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci). Dne 16. září 2008 byl tento standard slavnostně schválen a přijat Evropskou komisí pro BOZP v Bruselu jako první dobrovolný standard, který může pomoci zaměstnavatelům a podnikatelům vybrat si erudovaného odborníka a spolupracovat s ním.

V dubnu 2009 byl přijat a schválen Evropskou komisí pro BOZP v Bruselu i druhý dobrovolný standard **EurOSHT (European Occupational Safety and Health Technicians** = Evropský technik pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci).

Hlavním cílem certifikace je poskytnout záruku, že nositel certifikátu má minimálně na určité úrovni znalosti, dovednosti a etické zásady a zároveň potvrzuje, že uchazeč získal kvalifikaci přijímanou v celé Evropě. Umožní jejím nositelům, odborníkům BOZP, používat titul EurOSHM nebo EurOSHT. Zvlášť významné to bude pro odborníky s profesionálními aktivitami v jedné nebo několika evropských zemích, neboť certifikát osvědčí jejich odborné kompetence BOZP v každé z těchto zemí.

Vydání obou dobrovolných standardů je významným krokem vpřed pro evropské odborníky BOZP. Záměrem je postupně zavést jednotné standardy v celé Evropě a ulehčit uznávání kvalifikace BOZP ve všech členských zemích. Vytvoření těchto standardů je důležité, protože odborníci pro BOZP pracují ve společném evropském právním rámci a řeší podobné úkoly, které vyžadují podobnou odbornou způso-

bilost, jako jsou např. poradenství BOZP ve strojírenství, chemii, stavebnictví a v dalších odvětvích, zdravotní problémy spojené s prací, řízení systémů BOZP, řešení zdravotních a bezpečnostních dopadů na migrující pracovní síly a stárnoucí populaci, apod. Odborníci ve stále větší míře budou moci pracovat v zahraničí a zaměstnavatelé v těchto zemích rádi využijí snadnou identifikaci různých úrovní odborné způsobilosti osob, nabízejících své služby. Komora BOZP a PO ČR se aktivně podílela na zpracování obou standardů, které se staly základem pro zpracování nových typových pozic (Technik BOZP, Specialista-OOZ BOZP, Manažer BOZP) v rámci projektu Národní soustavy povolání.

V letech 2004 a 2008 byla Komora BOZP a PO ČR hostitelskou organizací pro setkání zástupců ENSHPO v Praze u příležitosti pořádání mezinárodních konferencí, v roce 2004 na téma „BOZP – očekávání a problémy po vstupu do Evropské Unie“ a v roce 2008 „Výchova a vzdělávání v oblasti BOZP v měnícím se světě práce“. Obě konference se uskutečnily v budově ČSVTS, ve velkém konferenčním sále na Novotného lávce.

V letošním roce se uskutečnily dvě zasedání zástupců členských zemí v ENSHPO, a to koncem června v Ženevě a koncem září v Římě. Základním tématem obou zasedání, zejména druhého v pořadí, byly evropské projekty zaměřené na vzdělávání odborníků BOZP a na projekt evropské karty/pasu BOZP pro zaměstnance i OSVČ pracující v evropských zemích. Bohatá diskuse proběhla k návrhu nové strategie ENSHPO pro léta 2011-2013 a léta následující.

Koncem listopadu 2010 se zástupci ENSHPO sejdou v Bruselu s dalšími podobnými organizacemi u příležitosti konference spojené s předsednictvím Belgie Evropské unii.

Kromě tohoto zasedání se připravuje velké setkání různých organizací sdružujících odborníky BOZP nejen na evropské, ale i na světové úrovni, které by se mělo uskutečnit buď v 1. pololetí 2011 nebo v rámci velké zářijové konference o BOZP připravované v Istanbulu.
www.enshpo.eu

PhDr. Lidmila Kleinová, CSc.
prezidentka Komory BOZP a PO ČR

ČESKÁ SPOLEČNOST ROSTLINOLÉKAŘSKÁ A JEJÍ MEZINÁRODNÍ AKTIVITY

Hlavním posláním společnosti je prezentace a propagace rostlinolékařské péče na úseku ochrany rostlin proti škodlivým organismům, při použití všech systémů zabezpečujících zdraví rostlin a neohrožujících zdraví lidí, zvířat a přispívajících ke stabilitě životního prostředí. Tento aspekt má mezinárodní charakter, neboť k šíření škodlivých organismů v rámci zemědělských plodin nedochází jen v důsledku vlastní aktivity každého, škůdce, původce choroby či plevele, ale vlivem činnosti člověka v oblasti dopravy, obchodu a při samotné výměně zboží charakterizované jako rostlinný materiál (sazenice, osivo, sadba, zemědělská rostlinná produkce jako celek). Zde je třeba konstatovat že „škůdci neznají hranic“ a zejména nyní, kdy Česká republika je součástí EU, je její prostor daleko „otevřenější“. S tím jsou také spojeny povinnosti spojené s plněním a zabezpečením některých legislativních a odborných požadavků. Tento stav současně vyžaduje i potřebnou komunikaci a výměnu poznatků a zkušeností.

Proto Česká společnost rostlinolékařská uzavřela dohody o odborné spolupráci na úseku rostlinolékařské péče se „sesterskými společnostmi“ sousedících států. Jedná se o „Deutsche Phytomedizinische Gesellschaft“ (SRN), „Österreichische Arbeitsgemeinschaft für integrierten Pflanzenschutz“ (Rakousko); „Slovenskou rastlinolekárskou spoločnosťou“ (SR). Hlavní náplní těchto dohod je výměna odborných informací a odborníků včetně realizace společných odborných akcí. Naše společnost např. v letošním roce v závěru měsíce března ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR a za účasti výše uvedených společností připravila mezinárodní seminář k novým unijním předpisům v oblasti rostlinolékařské péče včetně přístupů k jejich implementaci do národní legislativy. Členové společností se pravidelně setkávají na akcích charakteru národního i mezinárodního, vždy se společným názvem „Rostlinolékařské dny“. Tato akce, velmi zdařilým způsobem zorganizovaná, se konala v Berlíně ve dnech 6. – 9. září 2010 jako 57. rostlinolékařské dny na téma „Zdravé rostliny - zdravý člověk“. Byla získána řada podnětů i podkladů, které jsou v současné době implementovány do práce naší společnosti. Podobně je směrována spolupráce k ostatním partnerům, s kterými si také vyměňujeme lektory a konzultanty, což umožňuje naší odborné veřejnosti předkládat pro tuto oblast některé důležité a současně potřebné informace s předstihem. Pravidelnou akcí se stává setkávání odborníků a specialistů pod názvem „Pohled přes hranice“. Je jakýmsi fórem pro ujednocování názorů pro případná opatření nebo společné postoje při zpracování unijních předpisů v oblasti rostlinolékařské péče.

Uvedené aktivity jsou jenom příkladem z široké činnosti České společnosti rostlinolékařské.

Ing. Vladimír Řehák, CSc.
Předseda České společnosti rostlinolékařské

ZEMĚDĚLSKÉ POLSKO

V červnu letošního roku navštívilo 36 zemědělských odborníků – manažerů a farmářů polský okres Poznaň s cílem seznámit se s úrovní a možnostmi polských zemědělských farem a výrobně – zpracovatelských závodů v podmínkách společného evropského zemědělského trhu.

Skupinu tvořili členové pobočky České zemědělské společnosti v Nymburce, zástupci Agrární komory, Zemědělského svazu a další odborníci ze zemědělských služeb a zemědělského školství.

Odborný program byl plněn následovně:
Návštěva školního statku Vysoké školy zemědělské v Poznani zaměřeného na klasickou rostlinnou výrobu, intenzivní ovocnářství a výrobu mléka. Prohlídka hospodářství svědčila o velmi dobré úrovni, ale i o finančních problémech současné polské zemědělské výroby.

Pozvání soukromého farmáře, který kromě zemědělské výroby (produkce vepřového a jehněčího masa) se zabývá agroturistikou, chovem jezdeckých koní, které využívá při plánovaných exkurzích polských i zahraničních studentů, školních dětí apod., bylo pro nás velice zajímavé. Pro zájemce o poznání „zemědělského venkova “ pořádá se svou rodinou odborně populární besedy a semináře ve vybudovaných prostorách i pod širým nebem. I zde v Polsku je však velkým nebezpečím živelná a nekoordinovaná výstavba sídlišť tzv. „vesnických domů a bytů“, zvláště v příměstských oblastech na velmi kvalitní orné

Evropský certifikát opravňující k provozování cílené agroturistiky v Polsku

Jedna z mnoha květinových expozic na Poznaňské burze

půdě, která bude v blízké budoucnosti Polsku citelně chybět.

Velmi podnětná a odborně zajímavá byla exkurze na poznaňskou burzu květin a zeleniny, která se těší velkému zájmu polských i zahraničních pěstitelů a šlechtitelů. Úroveň poznaňské burzy byla naprosto srovnatelná se známými nizozemskými burzami.

Zajímavá byla i návštěva regionální mlékárny, která získala statut EU k výrobě kvalitních regionálních výrobků – jogurtů, kefírů a speciálních sýrů.

Odborný zájezd byl doplněn besedou s představiteli polské agrární komory, kteří spolurozhodují o udělování zemědělských dotací z EU. Celý tento náročný a v mnoha případech složitý proces vysvětlili ve více než 3 hodinové diskuzi našim odborníkům.

Jednoznačný závěr českých účastníků zní: Polsko je velmi perspektivní a významnou agrární zemí ve střední Evropě.

Ing. Antonín Svoboda
tajemník České zemědělské společnosti

ÚČAST NA MAĎARSKÉM FESTIVALU SZIGET 11. - 15. 8. 2010, BUDAPEŠŤ, MAĎARSKO

Pokud vás někdy zajímalo, jak se maďarsky řekne „ostrov“, pak vězte, že to je velmi jednoduché: stačí říct „Sziget“ a všichni Maďaři ví, co máte na mysli. Ale nebudou to jen Maďaři – také Holanďané, Němci, Francouzi, Irové, Rumuni a další. Toto maďarské slovo pro ostrov je totiž patrně tak populární hlavně proto, že je synonymem pro hudební festival Sziget, který se každoročně koná v Budapešti. Jak vás zřejmě již napadlo, celý festival je umístěn na jednom z Budapešťských ostrovů – odtud také jméno.

Jako členka Mladé generace při České nukleární společnosti jsem byla vyslána do Budapeště s volňáskem na festival Sziget (kteroužto poctu jsem přijala s velkou vděčností), abych podpořila činnost našich kolegů a přátel z Mladé generace Maďarské nukleární společnosti. Účelem mé návštěvy byla výpomoc při pozvednutí úrovně jaderných znalostí mezi návštěvníky festivalu. Tím se také naskytla možnost představit jadernou problematiku ve světě, neboť většina návštěvníků festivalu Sziget byli cizinci. Upřímně řečeno, ze začátku jsem byla k této myšlence trochu skeptická neb jsem si myslela, že mladí lidé nebudou chtít na hudebním festivalu poslouchat o atomech, jaderných reakcích a technice -navíc ještě v období prázdnin a dovolených - ale k mému velkému údivu se stal přesný opak.

Do našeho „jaderného stanu“ na festivalu Sziget vcházeli lidé jak s výrazem respektu, tak s nádechem skepticismu a nejistoty. Asi patnáctka mladých jaderných odborníků se ve čtyřech dnech snažila vysvětlit mnohým návštěvníkům princip jaderného štěpení a jaderné fúze a to za pomoci nesčetného počtu diskuzí, krátkých přednášek, ukazování obrázků a nákresů a rozdáváním brožurek. Po krátkém vysvětlení a uvítání dostal každý návštěvník třístránkový „jaderný kvíz“ – ten byl k dispozici v maďarské, anglické, německé, ruské a francouzské jazykové mutaci. Zprvu jsem se domnívala, že mnoho návštěvníků po obdržení „jaderného kvízu“ prchne v dál, ale opak se ukázal být pravdou: většina mladých lidí si chtěla otestovat své znalosti. Navíc po vyplnění kvízu mohl každý dostat malý „fúzní“ dárek v podobě tužek, pohledů, nálepek, balónků, triček, tašek atp.

1) Zde je nutné podotknout, že v angličtině, která byla hlavním komunikačním jazykem festivalu, mají k sobě oba výrazy značně blíž než v češtině a je poměrně snadné si je splést.

K úrovni jaderných znalostí se dá obecně říct toto: poté, co jsem osobně prošla a ohodnotila mnoho jaderných kvízů, jsem zjistila, že si mnoho lidí plete fúzi a štěpení[1]– dokonce si někteří z nich myslí, že existují jaderné elektrárny s fúzní reakcí (také několik návštěvníků vyjádřilo názor, že jaderná elektrárna funguje na principu jaderného výbuchu!); mnoho účastníků jaderného testu vyjádřilo obavy o nakládání s radioaktivními odpady a velmi často neměli téměř žádnou představu o všech výhodách, které jaderná energetika nabízí (například byl vyjádřen názor, že plynové elektrárny a elektrárny spalující topný olej nevylučují žádné skleníkové plyny, kdežto jaderná elektrárna ano!). Na druhou stranu jsou lidé poměrně seznámeni se základními znaky radioaktivních odpadů a s plány na finální uložení tohoto odpadu (a to i přesto, že se někteří domnívali, že radioaktivní odpad může být uložen přímo pod vodu). Účastníci festivalu měli také relativně malé povědomí o fúzním programu; mysleli si, že fúze má cosi do činění s uranem a nemají téměř žádné znalosti o tom, zdali se jejich země účastní fúzních programů. Vítr a vodu považují za nejlepší „obnovitelnou“ možnost pro nahrazení jaderných elektráren, pokud to bude nutné, a také jsou ochotni diskutovat své názory s jadernými odborníky tak, aby pochopili největší výhody jaderných elektráren. Doufám, že ještě další výstupy těchto jaderných kvízů budou připraveny maďarskou Mladou generací, která se rozhodla vyhodnotit všechny kvízy ještě jednou a vyvodit z toho obecné závěry o názorech laické veřejnosti. Takový výsledek může být zásadní, když se v Maďarsku rozhoduje o stavbě nové jaderné elektrárny. Stejně tak může být

U jaderného stanu šílí davy!

Marija a UFO s 200 kW reaktorem uvnitř

přínosný pro vylepšení znalosti veřejnosti v oboru jaderné energetiky.

V době mimo konání festivalu jsem šla na krátkou návštěvu výzkumného reaktoru v Budapešťské technologicko-ekonomické univerzitě (BME). Reaktor je umístěn v netypicky tvarované budově (která připomíná UFO – což je potvrzené od více návštěvníků), umístěné v areálu univerzity. Používá palivové soubory s hořčíko-uranovým práškem a jeho maximální tepelný výkon je cca. 200 kW. Za reflektor neutronů slouží grafit, roli moderátoru a chladiva pak přebírá lehká voda. Není bez zajímavosti, že od roku 1972, kdy byl reaktor uveden do provozu, byl vyměněn pouze jeden palivový soubor - který byl podezřelý na poškození pokrytí. To je možné jen díky tomu, že reaktor má malý výkon a je převážně používán pouze pro účely výuky a tréninku vysokoškolských studentů – vyhoření paliva je tak minimální.

Během své krátké návštěvy jsem si všimla jedné poměrně zajímavé věci: v maďarské Mladé generaci je jen velmi malé procento těch, kteří se přímo zabývají jaderným inženýrstvím nebo jadernou fyzikou. Výrazně víc členů pochází z úplně odlišných odvětví, jako je např. strojní inženýrství, teoretická fyzika, matematické vědy, informatika atp. Domnívám se, že by se česká Mladá generace také mohla v budoucnu zaměřit na získávání členů nejen z „ryze jaderných" oborů, ale i z ostatních technických odvětví a také z lidí, kteří se o jadernou energetiku aktivně zajímají, byť s ní nejsou přímo spojeni. Také by bylo zajímavé v budoucnu v České Republice zorganizovat podobný „jaderný stan" na nějakém vhodném festivalu, koncertu nebo podobné akci, která sdružuje mladé lidi dychtící se dozvědět něco o jaderné fyzice, energetice a technice.

Originál článku v angličtině je na stránkách Mladé generace: www.csvts.cz/cns/cyg

Ing. Marija Miletić
ÚJV Řež a.s.,
členka Mladé generace při České nukleární společnosti

EXKURZE POBOČKY ČESKÉ INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI (ČIS) PŘI NÁRODNÍM ARCHIVU DO CHORVATSKÝCH ARCHIVŮ

V pátek 14. května 2010 ve 22,00 hodin vyrazil od Národního archivu v Praze autobus jihočeské společnosti BOLERO plný poznání chtivých archivářů z celé republiky na exkurzi po chorvatských archivech. Cestou k hraničnímu přechodu v Dolním Dvořišti na dvou zastávkách v Třeboni a v Českých Budějovicích nabral zbývající účastníky a pokračoval směrem na Linec, Štýrský Hradec a Maribor.

Následující den, ještě před ubytováním v Dubrovníku v hotelu Adriatic, jsme si prohlédli staré město Mostar se světoznámým mostem přes řeku Neretvu, který byl v roce 2005 zapsán do seznamu památek UNESCO. Také další den, neděle, byl věnován prohlídkám historických měst a památek. Navštívili jsme Budvu, jen z dálky si prohlédli ostrov Svatý Stefan, který byl pro veřejnost uzavřen, a prošli jsme část fortifikačního systému pevnosti města Kotor, jenž je rovněž zapsán v seznamu památek UNESCO, přičemž jsme museli zdolat 260 metrů převýšení.

První návštěva archivu nás čekala v pondělí 17. června v Dubrovníku. Je to jeden z nejcennějších a nejvýznamnějších archivů v Evropě, umístěný v paláci Sponza. Archiv patří pod Državni archiv v Záhřebu. Ve svých depozitářích, které jsme bohužel neměli možnost zhlédnout, deponují dubrovničtí archiváři na 10 000 bm velmi starých dokumentů. Z toho se 670 bm archiválií váže k Dubrovnické republice. Mezi dalšími 15 000 archiváliemi najdeme dokumenty psané osmansky, turecky, německy, francouzsky a chorvatsky, ale většina je psána latinsky. Měli jsme možnost prohlédnout si z blízka vzácné pergamenové listiny z let 1189 až 1759, které se týkaly přímo Dubrovníku.

Další velice vzácný archiv nás čekal v Trogiru. Architekt města Trogiru a Splitu Radoslav Bužančić nám zprostředkoval možnost zhlédnout vzácné archiválie bývalého biskupského archivu, který byl rozptýlen v několika chorvatských archivech, především v Zadaru a Záhřebu, ale jehož část se doposud uchovává v bytě správce katedrály, v budově římskokatolické farnosti. K ukázkám vzácných rukopisů, traktátů, antifonářů a dalších dokumentů převážně ze 14. a 15. století nám byl podám obsáhlý, zasvěcený výklad. V Trogiru jsme rovněž byli přijati ředitelkou Městského muzea a knihovny, která je umístěna v paláci rodiny Garani ze 16. století. Zde jsme se dozvěděli mnohé o historii města, paláce i o muzejních sbírkách, které jsme si mohli prohlédnout, stejně jako knihovnu s vzácnými rukopisy a tisky.

Velmi milého a přátelského přijetí se nám dostalo jak v Zadaru, tak také v Záhřebu. Archiváři v Zadaru pečují o 8 000 bm

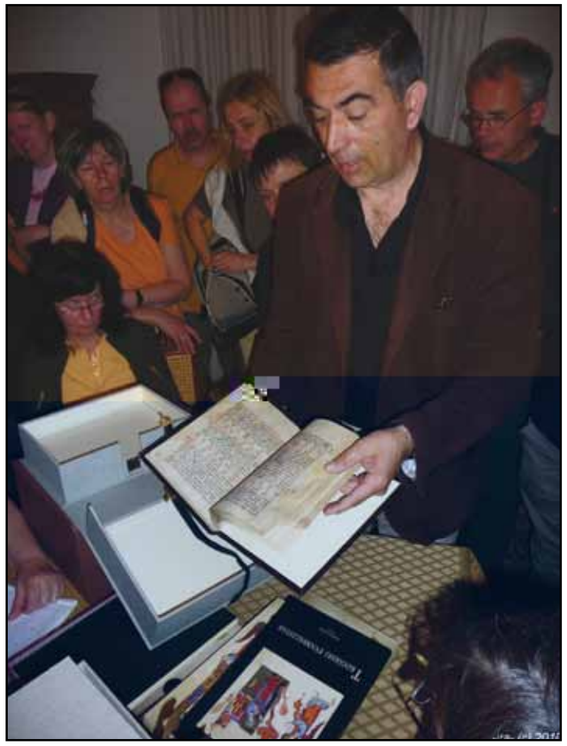

Architekt Bužančić s rukopisy biskupského archivu v Trogiru

Ve studovně Státního archivu v Dubrovníku

Historická knihovna městského muzea v Trogiru

Secesní budova Chorvatského státního archivu v Záhřebu

Účastníci exkurze s prof. Kovačecovou před vstupem do archivu

archiválií. Jedná se převážně o písemností měst a obcí, jako například Šibeniku, Imise, Trogiru, Hvaru nebo samotného Zadaru. Nacházejí se zde rovněž archivy šlechtických rodů. Archiv sídlí v budově bývalých kasáren a má 26 zaměstnanců. Kolegyně archivářky nás provázely svými depozitáři, které také již na mnohých místech „nahlodal zub času“, a seznamovaly nás s dějinami jejich státní správy a významnými historickými předěly. Přitom jsme měli možnost prohlédnou si například nejstarší pergamenovou listinu z roku 918, ve které je mimo jiné potvrzeno, že Jadran patří Chorvatsku, nebo další pergamenové listiny z pozdějších let. Náš obdiv patřil krásným dobovým mapám a také ukázkám prvního chorvatského časopisu z napoleonského období.

Rovněž velice srdečného přijetí se nám dostalo poslední den naší cesty v Chorvatském státním archivu v hlavním městě Chorvatska, v Záhřebu. Zde nás přivítala prof. Deana Kovačecová, která již v loňském roce na konferenci v Brně vyslovila pozvání pro české archiváře do chorvatských archivů a stála tak u zrodu myšlenky uskutečnit tuto naši cestu. Od prof. Kovačecové, která nás prováděla celým rozsáhlým archivem, jsme se dozvěděli mnoho podrobností o záhřebském archivu. Sídlí v účelové budově z let 1911–1913, která byla původně plánovaná pro knihovnu, ale našel se zde také prostor pro archiv. Budova je postavena ve stylu pozdní vídeňské secese a její prostory jsou velmi velkoryse řešeny: reprezentativní chodby, dvorana s výjevy z chorvatské historie, obrovská studovna se 176 místy pro badatele nádherně zdobená vitrážemi, úžasnými skleněnými lustry, obrovskou nástěnnou malbou na galerii a alegorickými postavami v dolní části dřevěných obkladů stěn. Celý archiv je jako „čítanka chorvatské historie, literatury a umění“ a sami Chorvati jsou na něho náležitě pyšní.

V archivu je 1 762 fondů a sbírek, což představuje 110 000 bm archiválií z let 999 až 2005. V přízemí se nachází jeden z nejstarších trezorů, které je možno uvidět v evropských archivech. V trezoru jsou velmi staré a velmi krásné archivní truhly s cennými dokumenty, jako například listinou z roku 1350 o slavonském právu nebo slavonským erbovníkem.

Měli jsem možnost důkladně si prohlédnout pracovny, kde se provádí digitalizace dokumentů (originálů i mikrofilmů). Technické vybavení je velmi kvalitní, několika skenery počínaje, včetně velkoplošného, a nejrůznějšími tiskárnami a plottery konče. Rovněž restaurátorské dílny jsou velmi prostorné a výborně vybavené potřebným zařízením. Patnáct zaměstnanců restaurátorských dílen pracuje nejen pro záhřebský archiv, ale i pro ostatní státní archivy. Realizují také zakázky pro muzea a galerie. Bylo velmi zajímavé sledovat je při jejich náročné, mnohdy titěrné, ale vždy precizní práci.

Při další výkladu jsme se dozvěděli, že ve zdejším archivu je rovněž uložen fond českého ambasadora Kuděly nebo písemnosti týkající se Čechů, kteří sloužili v rakouském válečném loďstvu.

Na závěr nám paní Leničová, další pracovnice archivu, představila ARHiNET – výsledek digitalizace a další práce mnoha archivářů, díky které si každý zájemce může na internetu vyhledat nepřeberné množství informací, které poskytuje „digitální archiv“.

Odpoledne jsme ještě měli krátký čas na prohlídku hlavního města. Na zpáteční cestě jsme se na chvíli zastavili ve Slovinsku, ve městě Ptuj, v jednom z nejkrásnějších měst Podráví a Pomuří s hradem z římské doby a s dominikánským a františkánským klášterem.

Půl hodiny po jednadvacáté hodině jsme se pak vydali na zpáteční cestu směr Maribor, Štýrský Hradec, Vídeň a Brno. Doma jsme pak dychtivě prohlíželi nafocené snímky a procházeli své poznámky a propagační materiály, které jsme na cestě po chorvatských archivech od svých kolegů archivářů získali.

Je úžasné, že díky těmto exkurzím máme možnost podívat se do míst, kam bychom se jako obyčejní turisté nikdy nedostali, a můžeme vidět mnohdy největší archivní a historické poklady dané země, města nebo oblasti.

Phdr. Irena Hajzlerová
Státní okresní archiv Karviná
PaeDr. Laděna Plucarová
Státní oblastní archiv v Třeboni

Článek byl publikován v časopise Ikaros na www.ikaros.cz

PRAŽSKÁ VĚDECKOTECHNICKÁ SPOLEČNOST A MLADÍ LIDÉ V ROCE 2010

Jednou z priorit v programu Pražské vědeckotechnické společnosti (PVTS) je popularizace ČSVTS mezi mladými lidmi. Známým důvodem je stárnutí členské i funkcionářské základny. Cílem popularizace aktivit naší společnosti je upozorňovat na naše možnosti, získávat nové mladé členy. Těžiště těchto snah je zejména v pobočkách ČSVTS.

Pobočka PVTS na VŠE tak v roce 2010 organizovala soutěž pro studenty fakulty podnikového hospodářství VŠE o nejlepší práci na téma zabývajícím se kombinací technické a ekonomické stránky výroby nebo výrobku.

Pobočka kinematografie s výkonným výborem PVTS spolupracuje s vedením a studenty Soukromé vyšší odborné školy filmové a Filmovou akademií Miroslava Ondříčka v Písku. Zde byla též ustavena studentská sekce pobočky PVTS kinematografie.

V Písku se PVTS v roce 2010 mimo jiné již tradičně zúčastnila Mezinárodního filmového festivalu studentských filmů 2010 a to udělením ceny PVTS za nejlepší technologické ztvárnění soutěžícího filmového titulu. Mezinárodní porota pod vedením předsedkyně p. Evy Zaoralové udělila cenu PVTS snímku Toustovač autorky Michaely Prokopové z VŠUP Praha. Cena byla předána za účasti zástupců PVTS na slavnostním večeru festivalu dne 2.10.2010.

Výkonný výbor PVTS garantoval účast posluchače Zemědělské university v Praze na konferenci Proměny Evropy v březnu 2010 v Praze.

I v dalších našich základních organizacích je patrná snaha - např. v PRE nebo Pražská teplárenská - organizovat přitažlivé akce, které mohou přilákat nové členy.

Realizovat uvedený cíl je dílo v současné době obtížné a bude třeba většího zájmu vedení ČSVTS o tyto snahy členských organizací.

Ing. Ivo Vítek
předseda PVTS

LETNÍ ŠKOLA JADERNÉHO INŽENÝRSTVÍ CENEN 26. 8. – 3. 9. 2010

Čtvrtek 26.8.
Bylo nebylo, uspořádal se 2. ročník Letní školy jaderného inženýrství CENEN (Czech Nuclear Education Network). První setkání v letošním roce se uskutečnilo v obci Rožná v penzionu Slovácká chalupa, kde přespali zájemci o páteční exkurzi do uranového dolu a centrálního meziskladu použitého paliva z našich jaderných elektráren. Ubytování bylo překvapující, nicméně ucházející - objednány byly 3 pokoje po 5 lůžkách. Vzhledem k poměru chlapců a dívek, který takto nastaven nebyl, byly pokoje přiměřeně smíšené. Večer jsme ochutnali místní pivo a stravu - Starobrno a kotel vydatné česnečky, kupa tataráku či jiné pochutiny. Porce byly veliké. Letní škola tak pěkně začala.

Pátek 27.8.
Den s názvem „Od kusu kamene ke koláči (žlutému)“ jsme započali společnou snídaní v penzionu. Na osmou hodinu jsme se přesunuli do Dolní Rožínky do firmy Diamo – Geam, kde jsme absolvovali úvodní přednášku o těžbě uranu. Poté jsme se rozdělili na dvě skupiny a přesunuli se buď do uranového dolu, nebo do plánovaného centrálního meziskladu použitého paliva Skalka. Exkurze v uranovém dolu vzbudila veliký ohlas účastníků, stejně tak exkurze na Skalce. Po skončení exkurze jsme se pomocí mnoha koňských sil přesunuli do Počátek u Pelhřimova, kde jsme byli ubytováni v penzionu Karásek. Oficiální zahájení proběhlo před večeří seznamovací aktivitou. Při ní proběhlo rozdělení účastníků do 4 týmů, které dostaly za úkol vymyslet svůj název, motto a pokřik.

Sobota 28.8.
Sobota se nesla v duchu tématu „Reaktor pro nový Temelín“. Dopolední blok vyplnil Ing. Zdebor ze Škoda Jaderné Strojírenství a.s. přednáškou s názvem „Moderní trendy ve vývoji

energetických jaderných reaktorů.“ Ve své prezentaci se zaměřil na následující témata:
- počet energetických reaktorů v současnosti ve světě v provozu
- nové projekty jaderných elektráren
- pokročilé lehkovodní reaktory
- potenciální projekty jaderných elektráren
- vývoj tlakovodních reaktorů v USA
- vývoj EPR (European Pressurized Reactor) v Evropě
- vývoj v Ruské federaci
- 4. generace jaderných reaktorů.

Odpolední blok tvořila komprese jaderných znalostí z fyziky, technologie a termohydrauliky, kterou si vzali na starost organizátoři, páni Dostál, Katovský a Zácha. Jednalo se o shrnutí základních poznatků o:
- štěpné řetězové reakci
- konstrukci jaderných elektráren
- vývinu a odvodu tepla z aktivní zóny.

Znalosti jsme si poté procvičili v jaderných kvízech, ve kterých jsme nasbírali první body.

Po večeři jsme si vyslechli poutavé vyprávění úsměvné historky o fyzikovi Bohrovi z úst Pavla Záchy. Musíme uznat, že každovečerní čtení bylo příjemnou novinkou v dění letní školy. Poté se soutěžní týmy utkaly ve stolní hře „Vysoké napětí“, jejímž smyslem je zásobovat elektřinou co nejvíce měst. Samozřejmě tuto hru nehráli všichni, nýbrž pouze vyslanci za každý tým. Tečkou za sobotním večerem byl výhřevný pobyt v sauně, zchlazení v bazénu s protiproudem a odpočinek ve vířivce.

Neděle 29.8.

Neděle s názvem „Bez lidí a výzkumu to nepůjde“ navázala na předešlý den kompresí jaderných znalostí na téma palivový cyklus, PSA (Probabilistic Safety Assessment – pravděpodobnostní hodnocení bezpečnosti), bezpečnostní systémy, úvod do havárií a jaderná bezpečnost v podání našich organizátorů. Tyto znalosti byly ověřeny v následném kvízu.
Odpolední program patřil Ing. Sklenkovi z Katedry jaderných reaktorů Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT, jehož přednáška pojednávala o výzkumných jaderných reaktorech (RR, z anglického „research reactor“). Přednáška se zabývala tématy:
- RR ve světě v provozu
- oblasti zkoumání v RR
- experimenty na RR, použití RR
- nejzajímavější a nejpoužívanější typy RR
- reaktorové aliance.

Získané poznatky o výzkumných reaktorech jsme obratem využili při tvůrčí úloze o výstavbě (či nevýstavbě) RR v blíže neurčené zemi východní Afriky. Tato soutěž dala možnost účastníkům rozvinout tvořivost, suverenitu a vlastní názor.
Před večeří se ještě přidal Daneš Burket (ČEZ) se svojí přednáškou o prodlužování životnosti JE s důrazem na jadernou elektrárnu Dukovany. Po večeři byla vyhodnocena situace pro výstavbu RR v zemi východní Afriky, čímž týmy pobavily posuzující komisi. Rozjetou soutěživost jsme dále uplatnili v soutěžích „Jaderný kufr“ a „Jaderný milionář“, které nám upevnily získané znalosti z oblasti jaderného inženýrství.

Pondělí 30.8.

Pondělí s názvem „Hlavně opatrně “ začalo poněkud akčně rozborem vybraných scén bondovky „Zítřek nikdy neumírá“. Po zkritizování vybraných scén navázala předsedkyně SÚJB, Ing. Drábová, svojí přednáškou „Bezpečnost nových jaderných elektráren“. V této přednášce se věnovala:
- oživení diskuze o jaderné energetice
- historii jaderné energetiky
- počtu energetických reaktorů
- plánům do budoucna – USA, Evropa, Rusko, Čína, Afrika.

Odpolední blok převzal prof. Čechák z Katedry dozimetrie a aplikace ionizujícího záření FJFI ČVUT. Hovořil na téma: „Biologické účinky ionizujícího záření“. Hlavní témata přednášky byla:
- kosmické záření
- rozpadové řady
- dávkové limity
- účinky ionizujícího záření na organismus.

Přednáškový blok zakončil Vašek Dostál s přednáškou o jaderných haváriích. A že jich už bylo.
Po večeři následovalo čtení humorných historek z fyziky a klání v Jaderných šipkách. Strefovali jsme se jak do schématu právě provozované aktivní zóny jednoho bloku Dukovan, tak do průřezu dukovanské palivové kazety. Toto byla jedna z mála sportovních aktivit, které jsme provozovali během letní školy, dá-li se to takto říci.

Úterý 31.8.

Brzy ráno jsme vyrazili naladěni „Po stopách operátora Homera“ směr Temelín. Dopoledne jsme strávili na simulátoru, kde nám směna předvedla řešení vybraného standardního stavu, jímž byl výpadek dvou hlavních cirkulačních čerpadel (HCČ). Po vysvětlení a rozboru situace nám ukázali řešení havarijního stavu. Jednalo se o prasknutí několika trubek v parogenerátoru (PG) a následnému vniknutí aktivní vody do sekundárního okruhu. Při této situaci jsme měli také možnost sledovat směnu při řešení nečekaného výpadku všech HCČ na simulátoru. Přes tuto nenadálou událost se podařilo směně vyřešit nastalou situaci s ledovým klidem. Nutno dodat, že exkurzi na simulátor, kdy je možno vidět směnu v akci, jsme si vychutnávali, neboť této zkušenosti se nám běžně nedostává. Zde jsme mohli na vlastní oči vidět, jak to všechno probíhá a že je na to třeba vyškolených operátorů.
Po výborném obědě v temelínské kantýně jsme pokračovali v poslechu přednášky Ing. Hrdličky o přípravě nového jaderného zdroje u nás. Přednášející referoval i o nových jaderných zdrojích ve světě. Temelínskou seanci završil Ing. Šimák vyprávěním na téma „ETE včera, dnes a zítra“. Ukazoval nám především poutavé fotografie nejen z výstavby jaderné elektrárny Temelín (ETE), ale i z právě ukončené Letní univerzity a Jaderné maturity.

Večer jsme s úsměvem na tváři shlédli film rakouské produkce o smyšlené havárii v jaderné elektrárně Dukovany „Der Erste Tag“. Film byl zaměřen převážně na dění na rakouské straně. Popisuje, jak si v Rakousku představují dění po havárii jaderného reaktoru s únikem radioaktivity. Po zhlédnutí následoval rozbor a kritika filmu a pak už jen volná zábava – svlažení hrdla po náročném dni.

Středa 1.9.

Středa se nesla v duchu „Od štěpení k zásuvce“. Dopolední blok patřil předsedovi CENENu, prof. Tlustému z FEL ČVUT (Katedra elektroenergetiky), který poutavě přednášel o elektroenergetice v následujících bodech:
- struktura elektrizační soustavy (ES)
- kontrolní a řídicí systémy ES
- toky energie v Evropě
- řízení elektroenergetických soustav.

Po obědě jsme se věnovali radiačnímu poškození materiálů JE s Ing. Haušildem z Katedry materiálů FJFI ČVUT. Prezentace se týkala:
- druhů záření
- interakce záření s hmotou
- vlastností ozářených materiálů
- životnosti reaktorové nádoby a dalších komponent JE
- složení materiálů a vlivu příměsí na vlastnosti komponent JE.

Odborníkem k večeři byl Dr. Škoda z KJR FJFI ČVUT, který vysvětlil obohacování uranu. Poutavá přednáška obsahovala následující body:
- počet energetických a výzkumných reaktorů ve světě
- výroba paliva pro reaktory na přírodní a obohacený uran
- státy těžící uran a obohacovací závody
- druhy obohacování.

Po večeři se jednotlivé týmy utkaly v soutěži „Riskuj“ a nasbíraly tak další body. A jelikož se sobotní sauna osvědčila, tak jsme si ji zopákli ještě ve středu večer.

Čtvrtek 2.9.

Čtvrtek byl pojmenován poněkud prozaicky – „Teče voda, teče“. RNDr. Sajdl z VŠCHT (Ústav energetiky) přednesl o koloběhu vody v JE. Přednáška se týkala:
- fázového diagramu a kritického bodu vody
- čištění vody v JE
- koroze komponent JE ve vodním prostředí
- chemického režimu JE.

Po obědě se chopili žezla organizátoři LŠ a my se dověděli něco o netradičních jaderných aplikacích: Karel Katovský přednesl o transmutačních systémech, Vašek Dostál o jaderných zbraních a Pavel Zácha o dopravních prostředcích na jaderný pohon. Dostalo se nám tak informací například o prvních jaderných pumách použitých během 2. světové války a o jaderném pohonu ponorek či letadlových lodí.

Před večeří se ještě dostavil RNDr. Kawalec z Vítkovic a představil nám, co se ve Vítkovicích umí. A co že to umíme? No přeci parogenerátory!

Čtvrteční večer byl posledním společným v Počátkách, a tak pro nás organizátoři připravili raut. Vypadalo to, jako bychom týden nejedli! Nicméně raut se opravdu povedl, za což jsme samozřejmě panu šéfkuchaři poděkovali. A nejen za raut.

Pak už následovalo jen jídlo a jídlo a sem tam nějaká soutěž. Poslední body jsme nasbírali ve scénkách o propagaci jádra a v „Jaderném AZ kvízu“. A aby to bylo alespoň trochu spravedlivé, tak se velení obrátilo a soutěžit muselo i naše načálstvo v soutěžích naruby. Utkali se v otázkách z oblasti rekordů (např. kolik měří nejvyšší muž na světě a kolik nejmenší žena), v pití piva třímetrovým potrubím a v otázkách pro děti (např. jak dostat žirafu do lednice). Věřte, nevěřte, zábava trvala až do rána.

Pátek 3.9.

Na závěr letní školy se nám představily firmy z jaderné oblasti:
- ČEZ a.s.
- ENVINET a.s.
- Škoda JS a.s.
- Vítkovice a.s.
- ÚJV Řež a.s.
- Alta a.s.

Poté proběhlo vyhlášení výsledků jaderného klání a předání cen. Tímto byla Letní škola JI CENEN definitivně ukončena a my se můžeme těšit na příští ročník.

Shrnutí
Tento ročník byl velice vydařený. Jak skladbou účastníků, tak skladbou přednášek a přednášejících. Faktem je, že mezi účastníky chyběl zástupce chemiků, nicméně na odbornosti účinkujících to neubralo.

Velký přínos letní školy spočívá v ucelení znalostí z různých oborů a v setkání lidí z různých vysokých škol. Studenti sice mají jistý základ jaderného vzdělání, ale zde si znalosti ujasní, prohloubí a prodiskutují s ostatními. Letní škola tak spojuje jednotlivé obory a jednotlivé technické univerzity v jeden celek, kdy studenti utváří jednu komunitu jaderňáků. A o to tu jde – sjednotit výuku a sdílet znalosti v oblasti jaderného inženýrství v České republice. Mladé techniky je třeba jaderně vzdělávat a to se letní škole daří výborně.

Velké plus patří také organizaci. Poměr mezi přednáškami a volným časem byl optimální, skladba jednotlivých dní perfektní a délka LŠ akorát. Včlenění dvou exkurzí sklidilo dobré ohlasy, stejně jako „sportovní aktivity".

V neposlední řadě se pak osvědčilo konání LŠ na jednom místě spolu s ubytováním. Penzion Karásek byla velmi dobrá volba, jelikož nabízí nejenom dobré technické zázemí.

Ing. Martina Malá
ÚJV Řež a.s., Husinec-Řež,
Ing. Jan Prehradný
Státní úřad pro jadernou bezpečnost
(oba studenti doktorandského programu na KJR FJFI ČVUT)

LESNICKÝ PARK KŘIVOKLÁTSKO

První lesnický park v ČR – Lesnický park Křivoklátsko byl v rámci probíhajícího Týdne lesů slavnostně založen 13. května 2010 u chaty Emilovna v křivoklátských lesích. Slavnostní akt založení symbolizuje zasazený Památný strom Lesnického parku Křivoklátsko – dub zimní. Hlavním iniciátorem myšlenky Lesnického parku je Česká lesnická společnost.

„Ministerstvo zemědělství i já osobně jsme iniciativu k založení lesnického parku uvítali. Byli bychom rádi, kdyby tento a v budoucnu eventuálně další lesnické parky sloužily jako objekty příkladného, trvale udržitelného hospodaření v lesích a krajině. Prostřednictvím fungujících lesnických parků by mělo být prokázáno, že přírodní a kulturní hodnoty určité krajinné oblasti lze chránit bez zpřísňování speciálního režimu ochrany přírody, při zachování a rozvoji všestranného využívání daného území a bez dalších nároků na výdaje ze státního rozpočtu," řekl ministr zemědělství Jakub Šebesta.

„Vyhlašování lesnických parků je možné chápat jako snahu o zachování a podporu dochovaných přírodních, krajinných a kulturních hodnot v kulturní krajině. Lesnický park Křivoklátsko je součástí stejnojmenné biosférické rezervace UNESCO a CHKO, která v současnosti dostatečným způsobem zajišťuje

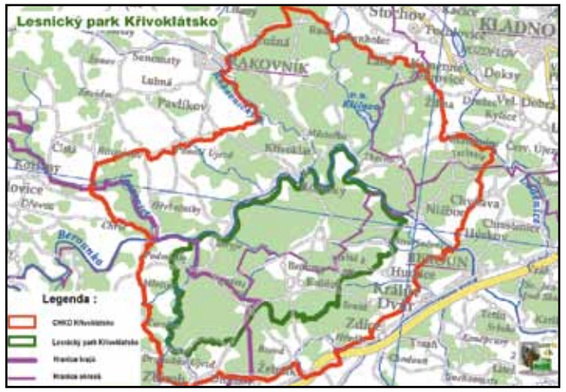

ochranu přírodních vzácností na tomto území. Lesnický park by mohl být ukázkou lesnického hospodaření, jako prvku rovnovážného rozvoje přírodního prostředí za současného neomezování aktivit lidí, kteří jsou součástí krajiny, v níž žijí.

Naopak by mělo být využito jejich zájmu a vědomostí ke spolupráci při zlepšování stavu zdejších lesů a lesního hospodářství. Měla by tím být povzbuzena jejich zodpovědnost za stav přírody v okolí jejich domovů. Významný je i prvek výchovný zaměřený na veřejnost a spolupodílení se všech subjektů na správě daného území za podpory zájmu vlastníků lesů i místní samosprávy," vysvětlil předseda České lesnické společnosti Pavel Draštík.

Založení Lesnického parku Křivoklátsko podporují také Lesy ČR. „Sloganem lesnických parků je: **území pro přírodu i pro lidi**. Vyjadřuje jinými slovy úsilí o rovnováhu všech 3 pilířů trvale udržitelného rozvoje, tedy jak pilíře ekologického (ochrany přírody), tak i ekonomického (např. zachování hospodářského využití území s cílem produkce dřeva jako jednoho z mála obnovitelných přírodních zdrojů) a sociálního (např. zachování pracovních příležitostí pro místní obyvatele a podporu vhodných typů rekreačního využívání). Lesy ČR se k těmto myšlenkám otevřeně hlásí. Lesnický park Křivoklátsko bereme jako snahu nabídnout trvale udržitelné lesnické hospodaření coby obecně platnou alternativu řízené ochrany území, prostou radikálních zvratů, využitelnou při hospodaření jak ve zvláště chráněných územích, tak i mimo ně," konstatuje generální ředitel Lesů ČR Svatopluk Sýkora.

K myšlence založení Lesnického parku Křivoklátsko se připojuje i Josef Myslivec, ředitel Lesní a rybniční správy JCM Zbiroh, který řekl: „ Navazujeme na práci mnoha vynikajících lesníků, kteří svým citlivým přístupem k lesu, přírodě, myslivosti a krajině plnili představy a požadavky mnoha generací vlastníků. Udržování vysoké úrovně lesnictví, zachování jedinečnosti křivoklátské přírody a krajiny, udržení zaměstnanosti zdejších obyvatel, to jsou hlavní cíle majitele a jsou v naprostém souladu se základními myšlenkami Lesnického parku Křivoklátsko".

„Založením Lesnického parku Křivoklátsko se završuje více než roční úsilí řady lesnických institucí a odborníků vytvořit na Křivoklátsku institut, který by vedle zachování a zvyšování přírodních hodnot území zachoval i křivoklátské lesnictví, jako kulturní dědictví našeho národa," dodává Miroslav Pecha, předseda Základní pobočky České lesnické společnosti Křivoklát.

Doplňující informace
Lesy Křivoklátska: příklad staletí trvajícího a odpovědného lesnického nakládání se zdejšími porosty, které jsou oprávněně i ve středu zájmu těch, kdo se starají o ochranu přírody. Lesnický park Křivoklátsko je založen na principu dobrovolného přístupu jednotlivců a institucí, spojených zájmem o přírodní zdroje, společným závazkem podporovat trvale udržitelné hospodaření v lesích a v krajině.

Ochrana přírodně cenných částí: oblast je od roku 1977 zahrnuta do stejnojmenné biosférické rezervace UNESCO a od roku 1978 chráněné krajinné oblasti. Dále se zde nachází 3 národní přírodní rezervace, 7 přírodních rezervací a 1 přírodní památka. V neposlední řadě je od roku 2004 část území překryto stejnojmennou ptačí oblastí a dvěma evropsky významnými lokalitami v rámci soustavy NATURA 2000.

Lesy na území parku Křivoklátsko byly již v roce 1995 zahrnuty mezi „Příkladné objekty přírodě blízkého obhospodařování lesů". Mohou být podnětem k založení sítě podobných demonstračních objektů dokládajících odpovědné nakládání s lesy a pozitivní vývoj našeho lesnictví.

Lesnické parky - jako vzorové objekty dokládající víceúčelovost lesů, jejich rovnovážný rozvoj za současného neomezování aktivit obyvatel regionu i jeho návštěvníků - mohou podle vzoru Lesnického parku Křivoklátsko vznikat i v dalších krajích ČR a sloužit ke vzdělávání a informovanosti veřejnosti.

Lesnické parky slouží jako ocenění a další podpora vzorových příkladů trvale udržitelného hospodaření v lesích a v krajině. Obecný standard lesnických parků schválilo Ministerstvo zemědělství a má podporu prakticky všech významných lesnických institucí působících v ČR.

Předpokládá se, že iniciátory vyhlašování konkrétních lesnických parků budou zejména vlastníci lesů i další lesnické a jiné subjekty působící v dané oblasti.

Lesnický park Křivoklátsko je prvním projektem tohoto druhu v České republice. Jeho zřízení iniciovala Česká lesnická společnost, o.s., Základní pobočka Křivoklát. Lesy ČR tento záměr podporují. Nachází se uvnitř stejnojmenné chráněné krajinné oblasti (vyhlášené 1978) na území Středočeského(13 389 ha) a Plzeňského kraje (3605 ha). Celková rozloha Lesnického parku Křivoklátsko činí 16 994 ha.

Zakladateli Lesnického parku Křivoklátsko jsou:
- Česká lesnická společnost, o.s., Základní pobočka Křivoklát
- Lesy České republiky, s.p.
- Ing. Jerome Colloredo-Mannsfeld, Lesní a rybniční správa Zbiroh

Křivoklátské lesy tvoří nejrozsáhlejší komplex lesů nižších poloh ve vnitrozemí ČR a dokládají zdárné úsilí zdejších vlastníků a lesníků o trvale udržitelné obhospodařování krajiny po dobu několika staletí. Dnešní podoba Křivoklátska je do značné míry výsledkem práce generací zdejších lesníků.

Za zmínku v této souvislosti určitě stojí, že principy definované v lesních řádech Marie Terezie, vydaných pro naše území v letech 1754 – 5, byly o bezmála 250 let později „přetaveny“ v celosvětově skloňovaný pojem „trvale udržitelný rozvoj – sustainable development“ , respektive „trvale udržitelné hospodaření v lesích – sustainable forest management“.

Lesnické parky vyhlášené na území ČR budou postupně zapojovány do mezinárodní sítě tak zvaných modelových lesů (více na www.imfn.net) a přispějí k posílení mezinárodní spolupráce a výměně informací o způsobech hospodaření v lesích.

Administrativa lesnického parku bude založena na dobrovolném přístupu dotčených subjektů, institucionálně bude zastřešena nevládní neziskovou organizací, obecně prospěšnou společností, příp. nadací a bude využívat nejrůznějších dostupných soukromých a veřejných zdrojů financování na podporu a rozvoj aktivit, které jsou v souladu se standardem lesnického parku.

Veřejnost bude mít možnost seznamovat se v lesnickém parku v rámci naučných stezek s tématy jako například význam lesa, lesnictví, výroby dřeva.

Institut lesnického parku s sebou nepřináší žádná omezení volného užívání lesů, které má v podmínkách střední Evropy rovněž několik set let dlouhou tradici. Křivoklátsko je nejen lesnickým a tím i přírodovědným skvostem, ale i významným rekreačním zázemím obyvatel Prahy a dalších velkých měst v okolí. Tuto významnou funkci je nutné nadále zachovat. Rovněž tak není založen na myšlence zpřísnění ochrany přírody,

ale získávání dotčených osob i široké veřejnosti pro ochranu a podporu dochovaných hodnot. Veškeré aktivity, tj. jak lesnické hospodaření, tak ochrana přírody či myslivost budou samozřejmě probíhat v souladu s platnými právními předpisy. Případné omezení vstupu bude vyplývat jen a pouze z platných právních předpisů (například dle zákona o ochraně přírody a krajiny je zakázáno, kromě v zákoně uvedených výjimek, vstupovat na celé území národních přírodních rezervací).

V lesnickém parku půjde především o:
- zachování a zvyšování přírodních hodnot území,
- zvyšování hodnot lesních ekosystémů bez rizika destrukce lesních porostů,
- vysoký standard přírodě blízkého lesního hospodaření,
- harmonizaci zájmů lesního hospodářství se zájmy ochrany přírody a se zájmy mysliveckými,
- zvýšení všestranného přínosu lesů pro rozvoj daného regionu,
- podporu vědeckého výzkumu a monitoringu,
- kvalitní informování veřejnosti o způsobech obhospodařování lesů, o významu lesů a lesnictví a o přínosech využívání dřeva jako obnovitelné suroviny.

Lesy ČR hospodaří s ohledem k přírodním, krajinným i kulturním hodnotám.

Základem lesnické strategie Lesů ČR je trvale udržitelné hospodaření, s cíleným zvyšování prostorové, druhové a věkové skladby svěřených lesů. Lesnické hospodaření ve všech našich lesích probíhá v souladu s oprávněnými požadavky ochrany přírody. Více než 45 % všech lesů obhospodařovaných Lesy ČR je dnes součástí zvláště chráněných území nebo lokalit evropské soustavy Natura 2000. V těchto územích je hospodaření diferencováno podle jednotlivých kategorií ochrany přírody. V místech výskytu chráněných druhů, cenných biotopů, kulturních památek nebo objektů a zařízení sloužících veřejnosti bereme patřičný ohled na tyto skutečnosti.

LČR se ve vlastní režii i ve spolupráci s orgány ochrany přírody, výzkumnými pracovišti , vysokými školami a nevládními neziskovými organizacemi (například ČSOP, Českou společností ornitologickou) podílejí na mapování výskytu a opatřeních k ochraně vybraných ohrožených rostlinných i živočišných druhů. Náklady na tyto akti vity pokrývají Lesy ČR z vlastních zdrojů. Mimo jiné vyrábíme vlastní ptačí budky a krmítka různých typů, které jsou velmi kladně hodnoceny odbornou i laickou veřejností . Bližší informace o vyráběných typech budek jsou k dispozici na www.semenarskyzavod.cz. V tomto roce jsme nově zahájili také výrobu budek pro čmeláky.

Mgr. Zbyněk Boublík
tiskový mluvčí Lesů ČR, s.p.

ROZVOJEM ZNALOSTÍ NA CESTĚ K PROSPERITĚ - REALIZACE VZDĚLÁVACÍHO PROJEKTU V ČESKÉ SPOLEČNOSTI PRO JAKOST

„Jsme si vědomi toho, že kvalita poskytovaných služeb primárně závisí na našich zaměstnancích. Z tohoto důvodu dbáme na zvyšování profesionální úrovně našich zaměstnanců.“

Uvedený citát z Politiky kvality České společnosti pro jakost není v žádném případě jen pouhou prázdnou frází. Na trvalé vzdělávání je zde tradičně kladen velký důraz. Všichni zaměstnanci mají zpracovány plány osobního rozvoje, které zohledňují potřeby jejich dalšího odborného rozvoje, vždy ve vztahu k dané pracovní funkci. Na základě průběžného

vyhodnocování přínosů realizovaného vzdělávání a s ohledem na budoucí potřeby ČSJ v personální oblasti jsou plány osobního rozvoje každoročně aktualizovány. Nutno však uvést, že vzdělávání zaměstnanců se dosud zaměřovalo hlavně na profesně úzce specializované oblasti a nezahrnovalo ve větší míře obecné vzdělávání.

Změna nastala v letošním roce, kdy ČSJ začala realizovat projekt Rozvojem znalostí na cestě k prosperitě, na který získala podporu z Evropského sociálního fondu - konkrétně se jedná o využití finančních prostředků z Operačního programu Praha – Adaptabilita. Projekt je zaměřen na rozvoj znalostí cizích jazyků, zlepšení dovedností v oblasti informačních technologií, zvýšení úrovně manažerských doved-

Globálním cílem Operačního programu Praha – Adaptabilita je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. V souladu s tímto cílem předpokládáme, že realizace projektu přispěje nejen ke zkvalitnění nabízených služeb ČSJ, ale bude přínosem i pro osobní rozvoj jednotlivých účastníků vzdělávání a pro jejich případné lepší budoucí postavení na trhu práce.

Ing. Blažena Heroutová
ČJS, manažerka projektu

ností a znalostí v oblasti tzv. soft skills dovedností. Časový horizont realizace projektu je březen 2010 až prosinec 2011 a jsou do něho zapojeni téměř všichni zaměstnanci ČSJ.

ÚPRAVNA VODY ŠVAŘEC
Seminář

Ve středu dne 12.5.2010 pořádalo Sdružení vodohospodářů ČR – oblast Morava setkání vodohospodářských provozních pracovníků v zařízení Vírského oblastního vodovodu, sdružení měst, obcí a svazků obcí - úpravně vody ve Švařci.

Pořadatelům se tentokrát podařilo pro 30 členů společnosti podhalit problematiku jímání, výroby, kontroly a hygienického zabezpečení pitné vody pro Brno a přilehlé oblasti.

Do bloku „čistá voda“ svým vysoce odborným vystoupením tématicky přispěli zaměstnanci provozovatele Brněnských vodáren a kanalizací, a.s. Helena Šípková, Zdeněk Antoš a Ing. Hana Chocholáčová, stejně jako Ing. Jiří Hlaváček z firmy FLOW-GROUP s.r.o. a Ing. Miroslav Staněk z Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje.

Voda na úpravnu vody přitéká z odběrného zařízení v hrázi vodárenské nádrže Vír I. Volba odběru vody je možná ze tří výškových horizontů – 18, 36 a 51 metrů nade dnem.

Určení horizontu, ze kterého jsou jímány surové vody se stanoví na základě výsledků analýz odběru vzorků povrchových vod z nádrže Vír.

Možnosti monitorování kvality a kvantity povrchových vod, měření srážek, vzorkování a telemetrie bylo první téma dne, přednesené panem Ing. Hlaváčkem z firmy FLOW-GROUP s.r.o., který se ve svém vystoupení zaměřil na porovnání výhod i nevýhod manuálních odběrů a kontinuálního monitoringu. Představil multiparametrické sondy používané do roku 2006 i současnou nabídku nových zařízení a systémů, včetně možností jejich vybavení přenosem dat.

Od srpna roku 2006 je pro potřeby úpravny vody využívána multiparametrická sonda YSI 6600V2. O praktické zkušenosti s ní se podělila paní Helena Šípková, mikrobiložka ÚV Švařec. Důvodem pořízení bylo získání informací o stavu na hladině i v jiných hloubkách vodní nádrže, které neposkytují odběry pro rozbory ze zonančních odběrových míst, dále potřeba rychlého monitoringu sinic a řas, výskytu masivních vodních květů, zejména v období od května do listopadu každého roku.

Výsledky sledování z let 2006 až 2009 dokumentovaly ukázky vzorků různých druhů vodního květu, pohybu a koncentrace sinic ve vodním sloupci při odběrech v nádrži na stanovených odběrných místech Zelenisko a hráz, v určitém režimu z hloubkových profilů, v závislosti na počasí a denní době.

Sonda je osazena senzory k měření teploty, pH, konduktivity, rozpuštěného kyslíku, zákalu, chlorofylu-a a fykocyaninu. Získané údaje se zpracovávají v laboratoři. Jedním z výstupů jsou také v přednášce předvedené grafy hloubkových profilů nádrže Vír se zobrazením výskytu sledovaných ukazatelů. Sonda splnila očekávání z hlediska rychlého získávání informací. Spolu s daty z hladiny, zonančních odběrů, poskytuje ucelený obraz o stavu nádrže.

Úpravna vody ve Švařci je součástí Vírského oblastního vodovodu, budovaného od roku 1988 za účelem zajištění zdroje vody pro Brno a okolí. Panem Zdeňkem Antošem, vedoucím úpravny vody, byla prezentována historie a zkušenosti s jejím provozováním. Dílo bylo dokončeno v roce 2000. Investorem a majitelem je Vírský oblastní vodovod, sdružení měst, obcí a svazků obcí. Celý systém provozují Brněnské vodárny a kanalizace, a.s. Produkce pitné vody představovala v roce 1989 - 68 mil. m3. Vodou zásobuje okolní obce a gravitačně štolovým přivaděčem vodojem v Čebíně, ve kterém se mísí s vodou z prameniště Březová a kromě Brna zajišťuje oblasti „hořkých vod“ položené jižně od Brna - Žatčany, Moutnice, Nesvačilku, Těšany, dále oblasti Tišnovska, Rosic, Ivančic a Židlochovic. Maximální výkon 2 300 1/s je v důsledku klesající tendence spotřeby dočasně regulován na 1 150 l/s. Účastníci byli seznámeni s jednotlivými stupni technologie úpravny vody, jedné z největších v ČR, včetně kalového hospodářství.

Laboratoře ÚV Švařec jsou od roku 2000 začleněny do systému Útvaru kontroly kvality Brněnských vodáren a kanalizací, a.s. Vedoucí laboratoří, Ing. Hana Chocholáčová, ve své prezentaci seznámila přítomné s rozsahem úkonů pro zabezpečení co nejvyšší kvality pitné vody, dokladované výsledky chemických rozborů z procesu výroby. V roce 2003 byla získána akreditace v rámci ČIA, v roce 2008 certifikace podle ČSN ISO 14001 : 2005. Laboratoř provádí odběry vzorků v ÚV Švařec, z nádrže Vír, přivaděče VOV, vodovodní sítě a od externích zákazníků. V provozu úpravny jsou prováděny koagulační zkoušky a zajišťovány provozní analýzy na všech technologických stupních – v surové a nadávkované vodě, ve 2 stupních filtrace a akumulace, monitorovací a úplné rozbory podle vyhlášek MZe čís. 428/2001 a 252/2004 Sb. Výsledky byly doloženy u jednotlivých ukazatelů v grafické podobě. Z odběrových horizontů 10, 30 a 50 m nádrže Vír jsou zajišťovány fyzikální, chemické, biologické a mikrobiologické analýzy. V tabelárním zpracování byla předvedena kvalita vody v místních vodovodech přivaděče VOV. „Odborník žasne a laik se diví“, jaký rozsah práce zaměstnanci laboratoří úpravny vody ve skromném obsazení zajišťují.

Blok přednášek završil pan Ing. Miroslav Staněk z Krajské hygienické stanice Jm kraje průřezem platnou legislativou, s důrazem na zákon čís. 258/2000 Sb. a směrnici Rady Evropské unie čís. 98/83/EC. Bylo zmíněno Usnesení vlády čís. 810/1998 Sb. a čís. 1046/2002 Sb. s dlouhodobým programem zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky „Zdraví pro všechny v 21. století“. Ve svém vystoupení se zabýval zákonem čís. 274/2001 Sb. a odpovědností provozovatelů vodárenských zařízení zajistit jakost dodávané pitné vody, s odvoláním na § 3 odst. 2) zákona čís. 258/2000 Sb. Informoval o pravomocích, které přísluší KHS při zabezpečování povinností stanovených k ochraně veřejného zdraví. Zastavil se nad problémem elektronického zpracování dat. Celostátní monitoring jakosti vod zřídilo Ministerstvo zdravotnictví ČR a sběrem dat pověřilo hygienickou službu. Usnesením vlády 369/1991 Sb. byl od roku 1993 v provozu informační systém Vydra a následně, od roku 2004, PiVo. Dále informoval o počtu účinných opatření, kterými KHS určila mírnější limit, nebo vydala povolení časově omezeného užívání vody, ve srovnání podle okresů.

Posíleni vydatným obědem podnikli účastníci semináře exkurzi po zařízení úpravny vody vedenou panem Zdeňkem Antošem a laboratořemi, s doprovodem H. Šípkové a Ing. Chocholáčové, kde dostali přednášející možnost předchozí teorii uvést do praxe. Všichni mají rádi názorné ukázky a tak byla celá akce hodnocena velmi příznivě.

Následoval přesun na nedalekou Vírskou přehradu. Hrázný, pan Antonín Hájek, seznámil přítomné s historií, účelem a dobou výstavby tohoto vodního díla a umožnil zdatným jedincům průchod středem hráze. Netřeba zdůrazňovat, že tuto zajímavou příležitost si málokdo nechal ujít.

Setkání tentokrát skončilo v odpoledních hodinách, kdy se účastníci rozjeli do svých domovů obohaceni o nové zkušenosti, kontakty, občerstveni svěžím povětřím a barevnou škálou zeleně, rozvíjející se přírody.

Výbor Sdružení vodohospodářů oblasti Morava vyslovuje poděkování za odvedenou práci všem, kteří se podíleli na úspěšném uspořádání akce.

Tato akce proběhla jako volné pokračování cyklu „čistá a špinavá voda“ Na podzim loňského roku bylo v podobném rázu pořádáno setkání na ČOV Modřice, které zaznamenalo velký ohlas. V září Oblast Morava pořádala tématický dvoudenní zájezd do čistírny odpadních vod ve Vídni se společenským večerem v příjemném prostředí obce vinařské oblasti Znojemska.

Na přelomu října a listopadu je připravován pod názvem „Vodohospodářské Tři Studně“ dvoudenní seminář na Vysočině.

Ing. Jan Vávra
předseda výboru oblasti Morava

Marketér roku 2009 FINÁLE!

V jubilejním roce svého dvacetiletého působení vyhlásila Česká marketingová společnost neméně jubilejní pátý ročník soutěže Marketér roku, tentokrát za rok 2009

Velkého modrého delfína a titul **Marketér Roku 2009** získala **Ing. Michaela Severová**, vedoucí odboru kultury a CR Města Litomyšl

Diplom laureátce soutěže předala prezidentka ČMS **Jitka Vysekalová**

Blahopřál vítězce soutěže a štaferu Marketéra roku předal Marketér roku předcházejícího **Zdeněk Juračka**

K blahopřání se připojil i předseda hodnotitelské komise a viceprezident ČMS **Gustav Tomek**

Zvláštní ocenění převzala **prof. ing. Hana Machková, CSc.**, prorektorka pro zahraniční vztahy a PR VŠE Praha

Pro **Zvláštní uznání** si přišel na pódium **RNDr. Tomáš Hájek**, výkonný ředitel ADMAZ

Vyhlášení výsledků soutěže proběhlo v podvečer 13. května 2010. Působivý historický rámec Karlova mostu s výhledem na Hradčany, příjemné klasické prostředí Divadelního sálu Klubu Lávka na Novotného lávce v Praze 1 , vystoupení dvou hudebních skupin a průvodní slovo moderátora Martina Severy vytvořilo příjemné prostředí nejen laureátům, ale i všem přítomným hostům. Pro vítěze byly připraveny křišťálové plastiky delfínů z českého skla v čele s Velkým modrým delfínem. Kromě diplomů čekaly na oceněné i nominované hodnotné věcné dary od sponzorů a partnerů soutěže. Barevný deštník a reklamní tašku s dárky včetně už tradičního CD dostali na závěr všichni přítomní. Kromě hlavních cen udělila hodnotitelská komise i několik zvláštních ocenění za mimořádné aktivity v oblasti marketingu a jeho využívání pro rozvoj společnosti.

Malého delfína a diplom získali
Ing. Evžen Drtina, Marketingový ředitel Wunderman
Miloslav Kaplan, ředitel NAR reklama marketing
Mgr. Martin Mateáš, obchodní ředitel KOFOLA
Miroslav Otépka, předseda představenstva TOS Hulín
Mgr. Antonín Šubrt, marketingový ředitel Vitana
Ing. Lubor Švorčík, předseda družstva Tvar Klatovy
Ing. Ivo Toman, jednatel společnosti Taxus
Ing. Tomáš Vican, MBA, jednatel společnosti Vingal

Diplom za nominaci v soutěži obdrželi
Martin Bartko, jednatel společnosti OKAY Plast
Ing. Janusz Burawa, generální ředitel Finclub Plus
Petra Čepeláková, generální ředitelka FREEBOARD ČR
Alena Dytrychová, marketingová ředitelka hotelu Ambassador Zlatá Husa
Jiří Řídký, předseda Dřevozpracujícího výrobního družstva Jaroměřice nad Rokytnou
Ing. Miluše Valdová, obchodní a marketingová ředitelka Druchema

Česká marketingová společnost
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
tel./fax: 221 082 395
e-mail: info@cms-cma.cz
www.cms-cma.cz

VERITASIMUS
malá galerie ČMS

DŮM TECHNIKY ČS VTS KLADNO s.r.o.

Dům techniky ČS VTS Kladno. s.r.o. slaví úspěchy. Přinesly je nové aktivity, které dům techniky od roku 2009 začal nabízet, a to poradenské činnosti v oblastech právní, psychologické, pro volbu povolání, pracovní a bilanční diagnostiky a dalších.

Pro Úřad práce v Mělníku byl připraven poradenský program pro specifickou skupinu uchazečů o zaměstnání – manažery, kteří se po ztrátě pracovního uplatnění stali uchazeči o zaměstnání.

Jeho realizace se uskutečnila v září a listopadu 2009 v sálech ČSVTS, na Novotného lávce.

Po vyhodnocení výsledků byl program přihlášen do soutěže „Národní cena kariérového poradenství 2010“, vyhlášené MŠMT. Z více než 30 přihlášených programů se umístil na 3. místě.

Slavnostní vyhlášení vítězů soutěže se uskutečnilo 9. září t.r. ve Velkém zrcadlovém sále MŠMT.

Bc. Zdeněk Procházka
ředitel Domu techniky ČS VTS Kladno s.r.o.

DTO CZ, s.r.o. (DŘÍVE DŮM TECHNIKY OSTRAVA)

DTO CZ OFICIÁLNÍM PARTNEREM PROJEKTU SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI V MSK PRO OBDOBÍ 2010 – 2014

Jedná se projekt, jehož účelem je volná spolupráce ekonomicky aktivních subjektů, veřejné správy a zájmových sdružení v oblasti společenské odpovědnosti organizací v Moravskoslezském kraji (dále jen MSK). Kdybychom chtěli tuto spolupráci definovat ještě konkrétněji, pak se jedná o spolupráci v oblasti společenské, kulturní a sociální, včetně nadační činnosti a společenské odpovědnosti organizací.

Společenskou odpovědnost organizací (Corporate Social Responsibility - CSR) lze chápat jako firemní odpovědnost, firemní občanství, odpovědné podnikání, případně sociální výkonnost. Dále ji lze chápat jako odpovědný přístup k podnikání, který je charakterizován snahou o dlouhodobé dosahování firemních cílů a udržitelný rozvoj. Přijetí tohoto přístupu, zahrnujícího tři základní oblasti (ekonomickou, sociální a environmentální), je zcela dobrovolné a nejčastěji zahrnuje opatření nebo aktivity, které jdou nad rámec pouze „povinné legislativy“. Odměnou firmám, uplatňujícím tento přístup CSR, je např. větší přitažlivost pro investory, větší transparentnost a posílená důvěryhodnost, dlouhodobá udržitelnost firmy, zvýšená loajalita a produktivita zaměstnanců, snížení nákladů na risk management a konečně i přímé finanční úspory spojené s ekologickou praxí.

Inspirováni Národní cenou ČR za CSR v rámci Národní politiky kvality s gescí Rady kvality ČR vznikla závěrem uplynulého roku motivující a oceňující alternativa této soutěže na regionální úrovni, kdy byl Model hodnocení národní

soutěže adaptován na podmínky krajské soutěže vyhlášením „Ceny hejtmana kraje za společenskou odpovědnost“, čímž došlo k založení nové tradice v MSK. Cena hejtmana se tak stala součástí řady aktivit projektu společenské odpovědnosti v MSK s jediným cílem: Zvýšit povědomí svých občanů a firem o CSR.

Jestliže doposud uvedené aktivity projektu (PSO) reflektují potřebu zvýšit povědomí občanů a firem o společenské odpovědnosti organizací v MSK, pak nedílnou součástí musí být i přenos všech dostupných informací z oblasti CSR do praxe. Jednou z možností je nabídnout takovou krajskou platformu firemního vzdělávání, která bude mít k dispozici i adekvátní zpětnou vazbu, včetně praktických zkušeností.

Hlavním koordinátorem tohoto dílčího cíle projektu se stala naše společnost DTO CZ, s odpovědností za komplexní nabídku firemního vzdělávání v oblasti CSR, včetně příslušného poradenství s cílem být nápomocni všem subjektům usilujícím o získání titulu Společensky odpovědná organizace či případně i některého z uvedených ocenění na regionální či národní úrovni.

prof. Ing. Růžena Petříková, CSc.
ředitelka DTO CZ, s.r.o.
Ing. Pavel Hercík, Ph.D.
poradce CSR

DŮM TECHNIKY PARDUBICE spol. s r.o.

ODBORNÝ SEMINÁŘ „NOVINKY VE SVAŘOVÁNÍ“ JIŽ PODESÁTÉ V PARDUBICÍCH

Dne 13.10. 2010 proběhl v Domě techniky v Pardubicích již desátý ročník odborného semináře„Novinky ve svařování“, který pořádala DOM – ZO 13, s.r.o. Česká Třebová, Komise svařování východočeské oblasti a Dům techniky Pardubice. Tento seminář je určen pro svářečské inženýry, svářečské technology a pro ostatní pracovníky z oblasti svařování. Snahou pořadatelů je vždy připravit odborný program (témata přednášek a volbu přednášejících), který svou aktuálností může oslovit širokou svářečskou veřejnost a organizačně připravit tak, aby účastníci semináře měli dokonalé zázemí v prostorách Domu techniky v Pardubicích.

Cyklus přednášek zahájil ředitel exekutivy CWS ANB Ing. Václav Minařík, CSc., který se věnoval systému EWF, IAB a seznámil účastníky s výsledky výročního zasedání IIW, které proběhlo ve dnech 11. až 17.7. 2010 v Istanbulu. Na tomto zasedání byly přítomny delegace 34 zemí z celkového počtu 41 členských zemí IIW. Mimo jiné zde proběhla i volba nového prezidenta IIW, kterým se stal Prof. Baldej Raj z Indie a jeho funkční období začne v roce 2011. Dále se zde podle nového statutu IAB poprvé konalo generální zasedání IAB. Je to nejvyšší orgán IAB (International Authorisation Board) a za členské země se mohou zúčastnit pouze dva delegáti. Ve svém vystoupení dále upozornil na změny v akreditaci CWS ANB, např. vydávání Certifikátů místo Osvědčení svářečům, atd..

Účastnici semináře měli k dispozici a praktickému odzkoušení dva přístroje pro virtuální výuku svařování. Jeden byl od firmy Fronius a druhý od firmy MÁTRA. Proto následovaly přednášky zástupců těchto firem, kteří vysvětlili činnost tohoto zařízení a zásady obsluhy.

Systém Virtuál Welding je velice snadno ovladatelný, je vybaven intuitivním softwarem a přehlednými nabídkami. Dotyková obrazovka usnadňuje výběr a provádění cvičení. Volitelně lze systém doplnit kuklou s integrovanými 3D brýlemi. Práce se svařencem je tak ještě realističtější – během tréninku již není nutná změna pohledu ze svařence na obrazovku. Trénink probíhá ve dvou fázích. První fázi představuje tréninkový režim, který je rozdělen na tři části. O optimální pomoc se stará takzvaný „virtuální učitel“, tzv. „Ghost“. Ten zajišťuje optimální rychlost svařování, vzdálenost od svařence a potřebný úhel svařovacího hořáku. Barevné signály semaforového systému na obrazovce a reálné zvuky poskytují účastníkům informace o aktuálním stavu a rovněž o odchylkách nebo správném postupu.

O praktické odzkoušení těchto přístrojů pro virtuální výuku svařování projevili účastníci semináře velký zájem.

Dále následovala přednáška Milana Kadlece z ČD, a.s., která se týkala připravované změně č.2 předpisu ČD V95/5.

V předpise bude zrušena výjimka pro vizuální kontrolu svarů VTP dle Std 201/E, tato kvalifikace nebude od 1.2. 2011 uznávána, bude uznávána pouze kvalifikace VT dle ČSN EN 473. Další změna se týká kvalifikace všech svářečských dozorů, kteří provádějí svoji činnost přímo ve výrobě a opravách ŽKV a jejich dílů. U těchto pracovníků bude požadována kvalifikace s platným osvědčením o odborné způsobilosti OOZ/RS – DV vystaveným Drážním ústavem. Získání této kvalifikace bylo stanoveno do 31.12. 2011.

Na změny norem v oblasti svařování se zaměřil ve své přednášce Ing. Jan Bureš – ZO 13. Vzhledem k tomu, že změny norem vycházejí prakticky nepřetržitě, tak vybral svářečské normy, kde se změny prováděly v posledním roce. Jednalo se např. o následující normy.
ČSN EN ISO 17663:
Svařování – Požadavky na kvalitu tepelného zpracování souvisejícího se svařováním a příbuznými procesy.
ČSN EN ISO 17677-1:
Odporové svařování – Slovník – Část 1: Bodové, výstupkové a švové svařování.
ČSN EN ISO 4063:
Svařování a příbuzné procesy – Přehled metod a jejich číslování.
ČSN EN 60974-8 ed. 2:
Zařízení pro obloukova svařování – Část 8: Plynová zařízení pro svařování a plazmová řezání.
ČSN EN ISO 14175:
Svařovací materiály – Plyny a jejich směsi pro tavné svařování a příbuzné procesy.
ČSN EN 1708-1:
Detaily základních svarových spojů na oceli –
Část 1: Tlakové součásti
ČSN EN ISO 11970:
Stanovení a schvalování postupů svařování pro výrobní svařování odlitků z oceli.
Velmi detailně se věnoval normě ČSN EN 287-6. Zkoušky svářečů – tavné svařování – Část 6: Litina.

Problematice svařování duplexní oceli se věnoval Ing. Jiří Martinec – ESAB Vamberk.

Na dnešním trhu je mnoho druhů nerezavějících ocelí. Základním rozdílem mezi nerezavějícími a nelegovanými ocelemi jsou v obou případech mechanické vlastnosti a mikrostruktury svařovaného kovu, které jsou závislé na chemickém složení mnohem více než na způsobu svařování samotném.

Slovo „duplex“ označující duplexní oceli, původně z latiny, má dvě části. Popisuje mikrostrukturu oceli, která obsahuje přibližně 50% feritu a 50% austenitu. Tato rovnováha se získává řízenou teplotou ochlazování oceli. V případě svařování ocelí je situace trochu jiná, neboť je velmi těžké dosáhnout správnou rovnováhu mezi oběma fázemi ve svarovém kovu. V současnosti se na trh dodávají různé typy duplexních ocelí, především úsporné duplexy, standardní duplexy, super duplexy a také hyperduplexy.

Ing. Jiří Frýba – EXCON Steel seznámil účastníky jak zacházet s korozivzdornými austenitickými ocelemi.

Korozivzdorné oceli nacházejí široké uplatnění především pro svoje výborné antikorozní vlastnosti. Tyto oceli se vyznačují vysokým obsahem chrómu, dále často i přísadou niklu, molybdenu či manganu. Odolnost proti korozi je především výsledkem pasivního stavu dosaženého vysokým obsahem chrómu v oceli (min. 12 %). Dále se zaměřil na jejich svařitelnost, přídavné materiály, příčiny trhliny za tepla a možný vznik různých korozí (např. mezikrystalové, bodové, pod napětím, atd.).

Závěrem vystoupil Ing. Miloslav Musil – ZO 13, který se zaměřil na současný stav a novinky v informačním systému CWS ANB a systému EVOK.

Projekt EVOK – evidence pro svářečské školy a techniky velice pomáhá v jejich práci, protože splňuje následující požadavky:
- Kompletní evidence a tiskové výstupy všech typů zkoušek svářečů, které lze školit v sytému CWS ANB

- Možnost tvorby postupů svařování a pájení
- Možnost tvorby testů
- Vlastní adresář firem a kontaktů
- Jednoduchá selekce svářečů s neplatným oprávněním a možnost zvaní na přezkoušení
- A dále poskytuje mnoho dalších funkcí

Semináře se zúčastnilo 120 účastníků z celé ČR, kteří kladně hodnotili výběr témat přednášek a organizační zabezpečení. Závěrem pořadatelé slíbili přítomným, že za rok se opět sejdeme v příjemném prostředí Domu techniky v Pardubicích na dalším semináři „Novinky ve svařování“.

Ing. Josef Brendl
Dům techniky Pardubice spol. s r.o.,
jednatel komise svařování východočeské oblasti

DŮM TECHNIKY PLZEŇ spol s r.o.

ODBORNÁ ČINNOST
Dům techniky Plzeň spol. s r.o. byl úspěšný ve veřejných zakázkách pro Úřady práce: Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Tachov, Rokycany, Domažlice, Karlovy Vary a Beroun. Vzdělávací akce probíhaly v plném rozsahu od ledna, kdy byly zajišťovány rekvalifikační kurzy v oblasti výpočetní techniky, řidičů motorových vozíků, firemních logistiků, základy podnikání, profesních kurzů a školení, bezpečnosti práce, jakosti, životního prostředí a projektového řízení s akreditací MŠMT ČR a Ministerstva vnitra ČR.

Dům techniky se úspěšně zapojil i v r. 2010 do projektu „Vzdělávejte se!“, který vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Jde o pilotní ověřování nového nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, financované opět z Evropského sociálního fondu (ESF) a ze státního rozpočtu České republiky. V rámci projektu bylo vzděláno 70 osob ze čtyř společností.

Nově byly získány akreditace MŠMT ČR pro tyto pracovní činnosti:
- Firemní logistik
- Obsluha CNC strojů

Rovněž byla podána nová žádost na MPSV ČR o akreditaci na pracovní činnost Pracovník v sociálních službách.

PROJEKTOVÁ ČINNOST
I. pololetí 2010 byl podán 1 projekt - Rozšíření a zkvalitnění nabídky dalšího vzdělávání v Plzeňském kraji z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, číslo OP CZ.1.07, oblast podpory – podpora nabídky dalšího vzdělávání. Projekt splnil kritéria přijatelnosti a byl schválen.

SYSTÉM MANAGEMENTU KVALITY
Certifikát systému managementu jakosti podle ČSN EN ISO 9001:2001 Dům techniky Plzeň spol. s r.o. získal 28.6. 2005. Dne 1.9. 2010 Dům techniky Plzeň spol. s r.o. získal certifikát podle ČSN EN ISO 9001:2009. Certifikačním orgánem byla Integrovaná Technická Inspekce spol. s r.o. ITIV TŰV Austria Group, Praha.

Ing. Jiří Vavřička
ředitel Domu techniky Plzeň spol s r.o.

TECHMANIA SCIENCE CENTER

Muzea, divadla, knihovny, archivy, galerie: ti všichni mají v naší zemi tradici a naleznete je doslova v každém městě a městečku od Aše až po Ostravu. Ale co je zač takové science center? Co dělá, kdo jsou jeho zaměstnanci, jak je financováno a proč?

Zkusme si hned odpovědět: Science centra jsou instituce sloužící k popularizaci vědy a techniky, které často fungují na bázi obecně prospěšných společností. Jsou to vlastně interaktivní projekty, kde je důraz kladen především na to, aby se návštěvníkům z řad široké veřejnosti vytvořily takové podmínky, které v nich samotných vzbudí zájem o vědu a podnítí je k dalšímu zkoumání či studiu.

Je nutné říci, že ve světě i v západní Evropě jsou science centra zcela běžnou součástí vzdělávacího prostředí již několik desetiletí: namátkou zmiňme třeba kanadské Ontario Science Center, vlámský Technopolis, dánské Experimentarium nebo newyorskou Hall of Science. V České republice jsou však stále výjimkou: pomineme-li skromnější iQpark v Liberci, pak je plzeňská Techmania jediným velkým science centrem u nás.

Projekt Techmania, ještě pod pracovním jménem „Technorama“ se začal formovat v roce 2005 a u jeho zrodu stáli dva zakladatelé: společnost ŠKODA HOLDING a.s. (dnes ŠKODA INVESTMENT a.s.) a Západočeská univerzita v Plzni. Cílem bylo provozovat instituci, která by cíleně popularizovala vědu a techniku a zároveň se stala pilotním projektem science centra v České republice. A to se i stalo: Techmania otevřela 3. listopadu 2008 a je tedy stále ještě benjamínkem, nicméně benjamínkem rychle rostoucím, který na sebe strhává pozornost daleko za hranicemi „svého“ kraje – za dva roky od otevření jej navštívilo více než 150 000 návštěvníků. V současnosti Techmania nabízí řadu výukových programů, vědeckých show, speciálních akcí a také čtyři expozice:

1) Edutorium nabízí na 60 interaktivních exponátů zaměřených na výuku fyziky. Expozici, která je hojně využívána např. školními skupinami pro výuku dle osnov, doplňuje i internetový portál WebEdutoium, což je vlastně originální encyklopedie vědy a techniky dostupná přes www.techmania.cz. Exponáty Edutoria jsou členěny tematicky například na optické, mechanické, magnetické, akustické aj. jevy.

2) TOP SECRET je putovní expozice vyvinutá ve spolupráci evropských science center (Technopolis a Experimentarium). Soustava jejích exponátů se rozkládá na zhruba 400 m2 a zejména mladší děti si v ní zahrají na špiona, plní „tajné úkoly“ a přitom vlastně mimoděk zjistí, na jakém principu fungují kriminalistické metody jako daktyloskopie, balistika, ale i kódování dokumentů apod.

3) MáToHáček představuje desítky hlavolamů a zábavných hraček, které v sobě ukrývají fyzikální princip (např. základy mechaniky, zákon zachování hmotnosti atd.). Tím, že si s nimi návštěvníci „hrají“, vlastně objevují, jak přírodní záko-

ny fungují. A to je cílem nejen Techmanie, ale i science center obecně – ukázat, že hranice mezi „hraním si“ a „učením se“ může být velice tenká.

4) Expozice Škoda: zde Techmania asi nejvíce přibližujeme konceptu technického muzea, kterým ale není. Nicméně vzhledem ke své provázanosti ŠKODOU Investment, sídlem ve škodováckém areálu a hlavně faktem, že Plzeň nemá podnikové muzeum Škodovky, se management Techmania již v přípravných studiích centra rozhodl - opět interaktivní formou - představit historii a současnost společnosti Škoda. K vidění jsou např. tři technické unikáty: první laminátová lokomotiva na světě (tzv. 32 E, rok 1963), nejstarší dochované elektrická lokomotiva, kterou Škodovka vyrobila (tzv. 2Elo, rok 1928) a parní stroj MARX (r.v. 1909), jenž byl ve své době vrcholem „škodovácké“ techniky. V tomto směru je úkolem a snahou Techmanie shánět peníze na rekonstrukce technických památek (například z evropského operačního programu ROP) a ty pak prezentovat veřejnosti tak, aby je něco naučily: parní stroj tak například neslouží jen jako „lapač prachu“, ale pracuje a návštěvníci se za výkladu odborníků seznamují s principem jeho pohonu i s cestou, kterou podobné stroje urazily za posledních sto let.

Umění nebo učení? Obojí je možné

Netypickou expozicí je Entropa, dílo českého „kontroverzního“ umělce Davida Černého, které v Techmanii používají jako interaktivní soubor exponátů o EU. Může to znít zvláštně, ale jak jinak učit lidi o často nezáživných evropských tématech než tak, že je donutíte zaujmout vlastní názor, a to i za cenu lehké provokace? Neformální přístup zcela odpovídá zásadám science centra a ocenilo je i Zastoupení Evropské komise v ČR: právě ono totiž zřídilo v prostorách Techmanie svou pobočku, informační kancelář Europe Direct Plzeň, s jejíž podporou science center Entropu pořídilo. V rámci výukových programů, které se v Techmanii poskytují zdarma základním a středním školám, se tak žáci a studenti na Entropě naučí hlavně zaujímat vlastní stanoviska k soužití v multikulturním státě, kterým EU zcela jistě je.

Noc vědců

Zájem Techmanie o evropské otázky je ovšem dán i tím, že je již tradičně národním koordinátorem Noci vědců, rozsáhlého setkání veřejnosti s vědecko-výzkumnými pracovníky při společných aktivitách. To se koná po celé Evropě již od roku 2005 vždy zároveň v jediný den v roce, letos 24. září. Cílem této akce je představit vědce veřejnosti jako „obyčejné lidi“, ukázat, že věda může být zábava, a přesvědčit návštěvníky, že možná i oni se mohou zkusit věnovat vědecké kariéře.

Akci zaštiťuje iniciativa Evropské komise „Researchers in Europe“, proto také letošní ročník získal přímou podporu Zastoupení Evropské komise v ČR. Národním koordinátorem pro Českou republiku se již potřetí stalo plzeňské Techmania Science Center, mezi jehož partnery se počítá např. Masarykova univerzita v Brně, Západočeská univerzita v Plzni, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Univerzita Tomáš Bati ve Zlíně, Česká astronomická společnost, Štefánikova hvězdárna v Praze, liberecký iQpark a desítky dalších institucí po celé republice. Záštitu Noci vědců 2010 v ČR poskytlo také Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Letošní plzeňskou Noc vědců navštívilo ve zmíněný den od 17. do 23. hodiny 1654 návštěvníků: ti se setkali s řadou workshopů a vědeckých show, které měly ukázat, že vědci jsou – řečeno laicky – „taky jenom lidé.“ Akci doprovodila řada přednášek, z nichž se velkému zájmu těšily např. „Strunné zvuky kvantové gravitace“, které se nesly pod taktovkou teoretického fyzika Luboš Motla, spoluobjevitele Maticové teorie strun a zároveň plzeňského rodáka s šestiletou praxí na Harvardově univerzitě. Úspěch také sklidily „Sopečné mraky nad Českem“ Vladislava Rappricha z České geologické služby a „Změny klimatu“ o nichž promluvil vedoucí oddělení klimatických změn Českého hydrometeorologického ústavu Jan Pretel. Napříč celým večerem rovněž probíhala řada workshopů. Představila se Katedra obecné fyziky Pedagogické fakulty ZČU, která návštěvníkům ukázala svou mlžnou komoru, Katedra obecné chemie pak připravila atraktivní chemické pokusy. Pozadu nezůstal ani Český hydrometeorologický ústav, jehož workshop se zaměřil na podrobný výpočet předpovědi počasí.

Noc vědců je ovšem jen jednou z desítek akcí na podporu vědy a techniky. „Máme za sebou stovky větších i menších vědecko-technických show, výjezdních akcí, populárně naučných přednášek nebo také seminářů, představili jsme vám pestrou řadu permanentních i putovních expozic“, shrnuje ředitel science centra Vlastimil Volák a dodává, že plány do budoucna rozhodně nejsou skromné: „V současnosti čekáme na vyhodnocení žádosti do operačního programu Výzkum a vývoj pro Inovace (VaVpI), jejíž kladné vyjádření by mělo zásadní dopad na neformální vzdělávání v České republice.“

Urbanisticky ucelená zóna neformálního vzdělávání?

O co jde? Techmania zažádala rámcově o 600 000 Kč z evropských fondů, jejichž získání by jí umožnilo výrazně rozšířit své aktivity a dát tak popularizaci vědy a techniky u nás zcela nový rozměr. Jak? Podstatným rozšířením výstavní plochy, počtu expozic, vytvořením kluboven a odborných laboratoří, které budou otevřeny školám i zájmovým skupinám, které si nemohou drahé vybavení dovolit. Techmania chce přetvořit tradiční industriální oblast v moderní centrum vědy a techniky na 30 000 m² a vytvořit tak vlastní urbanistický areál vytržený z průmyslové oblasti Škodovky. Jeho součástí bude například i planetárium, a to v budově, která je národní kulturní památkou[2)].

V úspěch žádosti, čítající přes 4 000 stran, věří město Plzeň a Plzeňský kraj – ti doufají nejen v zatraktivnění celého regionu, ale věří v potenciál plzeňského science centra jakožto střediska popularizace vědy a techniky na celorepublikové úrovni. Za žádost Techmanie se rovněž postavila ŠKODA JS a.s., Průmyslová zóna a Technologický park Tuchlovice, s.r.o. a zakladatelé Regionálního technického muzea, o.p.s., ŠKODA Investment a Západočeská univerzita v Plzni. „Vážíme si pomocné ruky, kterou nám podalo město Plzeň, Plzeňský kraj, naši partneři a zakladatelé“, shrnuje Vlastimil Volák, ředitel Techmanie, a dodává: „Věříme, že i ministerští úředníci rozpoznají přínos tohoto projektu pro širokou veřejnost a projeví stejnou vstřícnost“.

Pokud bude žádost do operačního programu VaVpI akceptována, veřejnost se se zcela novou zónou městského typu setká v místech dnešní Techmanie již v roce 2014.

Mgr. Tomáš Moravec,
Techmania Science Center o. p. s

2) Poprvé (r. 1917) zde totiž byla použita technologie tzv. Hetzerových lepených vazníků, kdy jednotlivé nosné trámy nejsou sbíjeny či letovány, ale lepeny speciálním lepidlem. Lepené vazníky jsou (na rozdíl od zbytku budovy) v současnosti v natolik dobrém stavu, že se mohou směle stát oporou budoucího planetária.

CO JE TO KVALITA VYSOKÉ ŠKOLY?

Pod výše uvedeným názvem se koncem června 2010 v Ropici u Třince uskutečnil Kulatý stůl, který byl součástí 7. zasedání Odborné sekce Rady kvality ČR (RK ČR) „Kvalita ve vzdělávání“. Hostitelem se tentokrát stala společnost Třinecké železárny, a.s., vlastní akce se zúčastnil jako host její generální ředitel doc. Ing. Jiří Cienciala, CSc. Dalšími významnými hosty byla, mj., i náměstkyně hejtmana MSK Mgr. Věra Palková, starostka Třince RNDr. Věra Palkovská.

Významnou byla účast doc. Evy Münsterové, CSc. z VUT Brno, v současnosti hlavní garantky projektu MŠMT „Zajišťování a hodnocení kvality v systému terciárního vzdělávání“ v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Celý tento projekt bude postupně orientován do předmětné oblasti – navrhování, zavádění a realizace reforem systému vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnatelnost, zvyšování významu základního a odborného vzdělávání a odborné přípravy na trhu práce a konečně i neustálé zlepšování dovedností vzdělávacích pracovníků s ohledem na inovace a znalostní ekonomiku.

Cílem zvoleného tématu Kulatého stolu byl (velmi stručně řečeno) konsensus přítomných odborníků k předem nastaveným otázkám, dotýkajících se kvality vysokých škol, včetně projednání dostupných možností zapojení se do všech stávajících aktivit spojených s návrhem a následnou implementací komplexního systému hodnocení kvality terciárního vzdělávání.

Velice živou diskuzi rozpoutal ihned v rámci úvodního bloku jednání Kulatého stolu Ing. Cienciala konstatováním, že „kvalita VŠ je daná kvalitou absolventů, kvalita absolventů se vyjadřuje jejich uplatněním v životě bez protekce“, a dále pak zajímavou zmínkou o souvislostech mezi výzkumem, vzděláváním, financováním a současnou špatnou situací v Evropě. Závěrem diskuze v rámci úvodní části byla účastníky akcentována nezbytnost takových změn, které by vedly k řešení současného stavu vysokého školství, a potažmo k řešení souvisejících skutečností jako např. nízké kvality maturantů, nedostatku kvalifikovaných pracovních sil, a další.

Role moderátora Kulatého stolu se ujal pro Ing. J. Nenadál, CSc., který úvodem shrnul, že v minulosti už bylo několik podobných projektů, které byly orientovány na oblast hodnocení VŠ, ale téměř s nulovým efektem, tudíž

Místo zesedání – penzion Mlýn

Zasedání Odborné sekce RK ČR „Kvalita ve vzdělávání“

Generální ředitel Třineckých železáren, a.s.,doc. Ing. Jiří Cienciala, CSc. a prof. Ing. Růžena Petříková, CSc., RK ČR

s neefektivně vynaloženými zdroji. Problematika hodnocení kvality VŠ je velice živá v celém světe. Cílem pracovní skupiny RK ČR „Kvalita ve vzdělávání“ je zmapovat co bylo v této oblasti již realizováno a pokusit se připravit jednotnou metodiku. Při vyhledávání informací bylo postupně zjištěno, že pojem kvalita VŠ není dosud přesně vydefinován, což se stalo hlavním meritem jednání účastníků Kulatého stolu.

KALEIDOSKOP INFORMACÍ A ZAJÍMAVOSTÍ

Postupně byly pro následující diskuzi nastaveny základní problematické oblasti, kde se první z nich zaměřila na otázku vhodnosti definice podle ISO 9000 i pro prostředí VŠ a následně řešila i problematiku dekompozice kvality VŠ na kvalitu absolventů, kvalitu vzdělávací činnosti, kvalitu výzkumné činnosti, kvalitu řízení, apod.

V rámci další problematické oblasti bylo snahou definovat spektrum požadavků zájmových skupin prostřednictvím dvou námětů:
1. Jsou pedagogové zájmovou skupinou, a do jaké míry?
2. Má se považovat životní prostředí za zájmovou skupinu, a do jaké míry?

Po bohaté diskuzi všech přítomných byly přijaty následující závěry s tím, že účastníci vyjádřili zájem v dané problematice pokračovat přípravou navazujícího jednání v průběhu první poloviny příštího roku.

Závěry z jednání:
1. **Byla dosažena všeobecná shoda na tom, že i pro prostředí vysokých škol (i dalších typů škol) je vhodná a použitelná definice pojmu kvalita dle ČSN EN ISO 9001:2009.**
2. **Při aplikaci této definice v prostředí vysokých škol je nutné pojem „požadavky“ spojovat s požadavky všech zájmových skupin a legislativy. Přítomní se shodují v tom, že zájmovou skupinou jsou i pedagogové vysokých škol a životní prostředí.**
3. **Při práci s definicí pojmu kvalita je nutné dále exaktně identifikovat požadavky všech zájmových skupin a způsoby toho, jak vysoké školy tyto požadavky ve svých systémech řízení zkoumají.**
4. **Také je nutné, aby byly řešeny postupy transformace požadavků zájmových skupin a legislativy do charakteristik kvality vysoké školy.**
5. **Charakteristiky kvality vysokých škol je třeba vázat na hlavní procesy vysokých škol, tj. vzdělávání, výzkum, spolupráce s praxí, obslužné procesy apod.**

Tyto a další otázky by měly být řešeny v rámci připravovaného národního projektu, orientovaného na hodnocení systémů vysokých škol. Dále je zapotřebí konstatovat, že přijaté závěry jsou plně v souladu s přijatými prioritami Agendy 2010 v oblasti vzdělávání, kdy se moderní a kvalitní vzdělávací systém stává nejdůležitějším základem pro zajištění kvalitních lidských zdrojů. Vzdělávací systém, jako ekonomická veličina, s nejdelší reakční dobou musí ve své kvalitě a struktuře výrazně předbíhat aktuální stav a potřeby ekonomiky.

Výzva:
Obracíme se na všechny případné zájemce o tuto problematiku,kteří by se chtěli zúčastnit dalšího jednání, nechť kontaktují sekretariát DTO CZ, s.r.o.
(tel. 595 620 145, e-mail: e.gdulova@dtocz.cz).

prof. Ing. Růžena Petříková, CSc.
Rada kvality ČR

PILOTNÍ PROJEKT PATLIB – SÍŤ PATENTOVÝCH KNIHOVEN PO CELÉ EVROPĚ (I V ČR) POD DOHLEDEM ÚPV

Evropský patentový úřad rozpracoval loni pilotní projekt na pomoc zvýšení patentovatelnosti a patentového povědomí v Evropě a letos jej uvádí v život. Je to na základě mnoha analýz, kdy se s raketovým nástupem rozvoje Číny v posledních letech ocitla Evropa v jasném poklesu pravidelného ročního nárůstu vlastních patentů a průmyslových vzorů. Tento stav způsobilo masivní odprůmyslnění Evropy v rámci globalizace a rozvoje nových technologií, kdy středně náročné technologie se vymístily z Evropy za účelem zlevnění výroby, a tím i zvýšení konkurenceschopnosti výrobků. Čína ale tuto nabídku rozvoje výroby nejen přijala, ale i rozvíjí. V roce 2008 oznámil čínský ministr průmyslu, že země již zvládá středně náročné technologie a v roce 2010 oznámení znělo, že Čína do 10 let maximálně zvládne i velmi náročné technologie. Způsobuje to i systém výuky nové generace. Existuje nejen v Šanghaji, ale i jiných městech déle než 50 let několik středních elitních státních škol, které vychovávají novou generaci s tím, že se musí věnovat novinkám. Nejen, že na škole mají dosti vysoké patentové povědomí, ale umí i vymyslet a vyrobit novinku, zlepšení a toto i dobře prezentovat. A to se jedná o studenty ve věku 12 – 18 let. IFIA (nadnárodní svaz vynálezců a zlepšovatelů) otevřela v r. 2008 na jedné elitní

škole v Šanghaji dokonce technologický park. A studenti jsou oceňováni na celosvětových výstavách mladých vynálezců nejen v Evropě.

Po těchto informacích se pilotní projekt Evropského patentového úřadu obrací na 12 zemí Evropy (Francie, V.Británie, Itálie, Německo, Polsko, Litva, Maďarsko, Rakousko, Rumunsko, Bulharsko, Slovensko včetně ČR) s nabídkou zapojení se do tohoto projektu. Za každou zemi je garantem národní patentový úřad a realizátorem nějaký svaz sdružující vynálezce té které země.

Za ČR se garantem stal Úřad průmyslového vlastnictví a realizátorem Český svaz vynálezců a zlepšovatelů (ČSVZ) – pobočka Asociace rozvoje invencí a duševního vlastnictví (ARID) Hradec Králové. Pro realizaci projektu je důležité napojení na malé a střední podniky a střední a vysoké školy, kde bude probíhat vzdělávání studentů za účelem vyššího (u nás vůbec nějakého) patentového povědomí studentů vycházejících z těchto škol. Toto je právě velkou předností ARIDu. Do r. 1989 se toto povědomí pohybovalo relativně vysoko oproti dnešní téměř nulové znalosti absolventů škol. To sebou nese i neznalost a nezájem o patenty a průmyslové vzory v malých a středních podnicích a dále i tak neblahé výsledky, avizované výše.

Projekt je tříletý, nazývá se PATLIB, a jedná se o aktivní centra informací, výuky a poradenství v průmyslově-právní ochraně v té které zemi. ARID Hradec Králové právě tuto spolupráci se školami všeho typu má a navíc je propojen s Krajským úřadem, který tuto jeho činnost aktivně podporuje.

Výchova expertů pilotního projektu začíná již v listopadu 2010 a s nemalým finančním příspěvkem Evropského patentového úřadu si pilotní projekt slibuje brzy pozitivní změnu klimatu v oblasti průmyslového práva v Evropě.

Situace v ostatních zemích Evropy je někde lepší než v ČR, ale v zemích střední a východní Evropy je dokonce i horší. Je faktem, že s nástupem soukromého podnikání v zemích střední a východní Evropy se téměř všichni malí a střední podnikatelé odvrátili od průmyslově-právní ochrany, která naopak zvyšuje konkurenceschopnost ve velkých a vyspělých průmyslových podnicích na světě. K této skutečnosti je vedla téměř úplná neznalost dané oblasti, snaha vyloučit jakékoliv další vlastní náklady a vidina krátkodobého velkého zisku. Tato skutečnost je vlastně i hodně potopila, protože se ukázalo, že mnoho nadějných výrobků na export je v cílové zemi právě chráněno průmyslovým právem nebo neumožňovalo export, jako např. USA, kam se nedostane zahraniční výrobek bez průmyslově-právní ochrany. A vidina krátkodobých efektů je vtáhla v mnoha případech do globalizačních sítí větších organizací, které jim často inovování nejen neakceptovaly, ale i přímo zakazovaly. Tím začala střední a východní Evropa upadat v této oblasti.

Návrat na původní pozici je dlouhodobá činnost. Pokud se tato činnost ale nezahájí nyní, vidina lepší budoucnosti se opět odsune.

Všeobecné právní povědomí na základních a středních školách v současnosti v ČR prakticky neexistuje. Je to způsobeno hlavně tím, že o této věci nic neví učitelé. A ministerstvo školství tato oblast od r. 1989 prakticky nezajímala. I když je, dle definice, nedílnou součástí inovačního procesu, který přece jen nějak ale podporuje. Osvětová činnost Úřadu průmyslového vlastnictví se soustředila na vysoké školy a ARID se zaměřil na základní a střední školy ve svém regionu. ČSVZ se pravidelnou vzdělávací činností měsíčně konanými semináři cca 7-8 krát ročně nepokryje vzdělání většiny malých a středních podniků v ČR, navíc když o věc zcela ztratily zájem. Pilotní projekt má ověřit, potvrdit, vylepšit stávající metodiku lokálních nových PATLIB center a zvýšit spolupráci s národními patentovými úřady, aby se nastartoval proces patentoprávní gramotnosti většiny aktivního produktivního obyvatelstva Evropy.

Přejeme ARIDu, aby se tohoto ambiciózního projektu s Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, čestně zhostil a opět za ČR předvedl Evropě, že v našem státě jsou ještě dobří opravdoví inovátoři, nejen fandové.

Ing. Pavel Dlouhý, EUR ING
předseda ČSVZ

3. ROČNÍK SPORTOVNÍHO DNE ČSVTS

Pomalu se stává tradicí, že se sportovní přátelé a kolegové z ČSVTS potkávají v září na Střeleckém ostrově, ve sportovním klubu Start (www.skstart.com), aby si společně zasportovali a prožili příjemný den. Tento rok se 3. ročník Sportovního dne ČSVTS uskutečnil v pátek 10. září za účasti zástupců několika členských organizací, partnerských a spřátelených institucí a domů techniky v Pardubicích, Kladně a Ostravě. Velice se vážíme, že kolegové z domů techniky, hlavně z nejvzdálenější Ostravy vážili cestu až do Prahy, aby Sportovní den podpořili. Přivítali jsme i předsedu ČSVTS pana docenta Hanuse a výkonného místopředsedu ČSVTS Ing. Poříze. Soutěžilo se ve volejbalu, stolním tenisu, začaly turnaje v šipkách, petan-

gue a tenise, ale pro nedostatek času se nedokončily. Ve volejbalu se oproti minulým rokům pořadí nezměnilo: na 1. místě se umístilo družstvo „Partnerů“ (Magic Ware a Asociace inovačního podnikání ČR), na 2. místě družstvo ČSVTS a na 3. místě družstvo „Domy techniky“. Ve veliké konkurenci 18 hráčů ve stolním tenisu zvítězil pan Brendl (Dům techniky Pardubice, spol. s r.o.), na 2. místě skončil pan Grygar (DTO CZ, s.r.o., Ostrava) a na třetím pan Kaštánek (Dům techniky Pardubice spol. s r.o.). **Všem soutěžícím gratulujeme!**

Mile nás překvapil pan Evžen Schulc (ČSVTS), který reagoval na hozenou rukavici organizátorů a jako jediný se zúčastnil nové disciplíny v rámci Sportovních her ČSVTS, a to plavání ve Vltavě. Jedinými soupeři mu byly labutě. Počasí opět nezklamalo a pomohlo dotvořit pohodovou atmosféru, která na „Střeláku“ vládla. Výběr fotografií ze Sportovního dne ČSVTS najdete na:

http://www.csvts.cz/foto/?c=images&maindir=2010&dir=Sportovn%C3%AD%20den%202010

Ing. Zora Vidovencová
ČSVTS

FOR INDUSTRY 2011

Český svaz vědeckotechnických společností poskytne odbornou garanci veletrhům FOR INDUSTRY (10. mezinárodní veletrh strojírenských technologií), FOR WASTE & CLEANING (6. mezinárodní veletrh nakládání s odpady, recyklace, průmyslové a komunální ekologie, úklidu a čištění) a FOR SURFACE (6. mezinárodní veletrh povrchových úprav a finálních technologií) s termínem konání 3. 5. – 5.5. 2011 v Praze Letňanech. ČSVTS nabízí svým členským organizacím a domům techniky možnost umístit své prezentace ve stánku ČSVTS. Více informací na sekretariátu ČSVTS.

ZAPOJENÍ ČSVTS DO PROGRAMU INGO

ČSVTS je řešitelem projektu výzkumu a vývoje s názvem „Členství ČSVTS v mezinárodních nevládních organizacích“ LA08006 v rámci programu INGO. Účelem tohoto projektu je udržet zapojení Svazu a jeho členských organizací do evropských struktur minimálně na stávající úrovni a zúčastnit se práce v nejvyšších orgánech a komisích, prezentovat úroveň českého výzkumu a vývoje a získávat informace o možnosti zapojení do celoevropských odborných projektů.

V roce 2010 byla na členské příspěvky v mezinárodních organizacích vyčleněna částka 1 200 000 Kč z dotace MŠMT, programu INGO. Z této dotace se uhradila částka 222 260 Kč za členství ČSVTS ve FEANI (Evropská federace národních inženýrských asociací) a částka 27 901 Kč za členství ČSVTS ve WFEO (Světová federace inženýrských organizací). Předsednictvo ČSVTS na svém říjnovém zasedání schválilo rozdělení zbylých 949 839 Kč mezi 28 členských organizací ČSVTS na členské příspěvky v 32 mezinárodních organizacích.

Tato členství přinášejí našim odborníkům nové poznatky o trendech v jejich oborech, možnosti zapojovat se do činnosti mezinárodních profesních organizací a navazovat potřebné kontakty. MŠMT také poskytlo ČSVTS dotaci na „činnost v řídících orgánech FEANI a WFEO a koordinaci inženýrského výzkumu“ (LA08007) v letech 2008-2012. Také v roce 2010 řešení projektu odpovídá zaměření dotace – zabezpečení účasti na činnosti v řídících orgánech FEANI a WFEO a koordinaci inženýrského výzkumu.

INOVACE 2010, TÝDEN VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČR

ČSVTS se už tradičně zúčastní 17. ročníku „INOVACE 2010, Týden výzkumu, vývoje a inovací v ČR“ (30.11. – 3. 12. 2010), který pořádá Asociace inovačního podnikání ČR ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Výborem pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu Parlamentu ČR a tuzemskými a zahraničními členy a partnery. V rámci akce „INOVACE 2010, Týden výzkumu, vývoje a inovací v ČR“ proběhne 17. mezinárodní sympozium INOVACE 2010, 17. mezinárodní veletrh invencí a inovací a 15. ročník Ceny Inovace roku 2010.

Svaz využil nabídku doc. Ing. Pavla Švejdy, CSc., generálního sekretáře Asociace inovačního podnikání ČR prezentovat mezinárodní spolupráci našich členských organizací na 17. mezinárodním sympoziu INOVACE 2010 v rámci odborné sekce „Mezinárodní spolupráce ve VaVaI“ (ve čtvrtek dne 2.12.2010 od 10 do 12 hodin na Novotného lávce 5, v budově ČSVTS). Dále ČSVTS bude mít svoji prezentaci v budově na Novotného lávce 5 na veletrhu invencí a inovací. Další místa konání budou Valdštejnský palác (Senát Parlamentu ČR) a Technologické inovační centrum ČKD Praha.
Více informací na www.aipcr.cz.

RÁMCOVÁ SMLOUVA O SPOLUPRÁCI SE SVAZEM PRŮMYSLU A DOPRAVY ČESKÉ REPUBLIKY

Český svaz vědeckotechnických společností (dále jen ČSVTS) dne 21. 10. 2010 uzavřel rámcovou smlouvu o spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy České republiky (dále jen SP ČR). ČSVTS a SP ČR při uzavírání smlouvy vycházely ze společného zájmu na vytváření podmínek pro zvyšování výkonnosti a konkurenceschopností průmyslu v České republice, zejména rozvíjením výzkumu, vývoje a inovací (VaVaI), posilováním spolupráce mezi výzkumnými pracovišti a transferem výsledků VaVaI do průmyslové praxe. Předmětem smlouvy je spolupráce smluvních stran v následujících oblastech: koordinace spolupráce mezi pracovišti ČSVTS a SP ČR, informování o aktivitách smluvních stran vztahující se k rozvíjení konkurenceschopnosti průmyslu v Česku, spolupráce při transferu výsledků činnosti smluvních stran do průmyslové praxe, spolupráce a sjednocování stanovisek při tvorbě a projednávání zákonů v oblasti vědy, výzkumu a vývoje a inovací, spolupráce při tvorbě a realizaci Národního programu výzkumu, spolupráce při tvorbě a realizaci Národní inovační strategie, spolupráce při pořádání odborných vzdělávacích akcí, konferencí, seminářů aj. a prezentace firem v rámci oborových a firemních dnů, veletrhů apod.

ING. JAN NOVOSAD, CSc.

Jménem České společnosti chemického inženýrství je nám smutnou povinností oznámit, že dne 21. 9. 2010 zemřel po krátké nemoci ve věku 80 let Ing. Jan Novosad, CSc. Jan Novosad byl kvalitním vědcem, obětavým organizátorem života chemicko-inženýrské obce, velmi zdatným vědním politikem na evropské úrovni, ale především dobrým člověkem. Proto bychom zde chtěli připomenout alespoň několik střípků z jeho bohaté odborné dráhy.

Ing. Jan Novosad, CSc., narozen 12.6.1930, absolvoval jako nejmladší student v roce 1951 Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze. Nastoupil jako projektant do Novácких chemických závodů na Slovensku a v roce 1954 přešel do Ústavu chemických procesů Akademie věd, kde pracoval jako vedoucí výzkumný pracovník až do roku 1990.

V polovině 50. let byla v tehdejším Československu založena odborná skupina chemického inženýrství při České společnosti chemické, ta se pak nedlouho po sametové revoluci přeměnila v ČSCHI. Jan Novosad byl zakládajícím členem zmíněné odborné skupiny a od samého začátku až do svého skonu byl jejím výkonným sekretářem. V dnešní uspěchané době je skoro neuvěřitelné, že tuto funkci zastával takřka půlstoletí - a po celou tu dobu ji vykonával s neobyčejnou pečlivostí a elánem.

Začátkem 70. let, tedy v době společenského temna, založil Jan Novosad úspěšnou pracovní skupinu mechaniky sypkých hmot při Evropské federaci chemického inženýrství a byl dlouhá léta jejím předsedou a zásadním hybatelem. O svých zásluhách se ale sám příliš nešířil – byl v tomto směru velice skromný.

Byl jakýmsi organizačním motorem všech chemicko-inženýrských akcí v bývalém Československu a později v ČR a měl neocenitelné zásluhy na pořádání národních konferencí i mezinárodních kongresů CHISA. Mimochodem, akronym CHISA, zkratku pro chemické inženýrství, strojírenství a automatizace, který zná velmi dobře celý chemicko-inženýrský svět, vymyslel právě Jan Novosad. S přihlédnutím ke všem těmto skutečnostem byl v roce 2000 jmenován čestným členem ČSCHI.

Jeho kvality ocenila i Evropská federace chemického inženýrství: byl nejprve členem jejího poradního výboru a v r. 1996 byl jako vůbec první Čech zvolen do výkonného výboru federace. V r. 1999 byl vyznamenán vysokým oceněním EFCE – Behrensovou medailí, která je udělována právě za mimořádné zásluhy o federaci.

Za toto i mnoho dalšího budeme na Jana Novosada my, jeho kolegové, spolupracovníci i celá chemicko-inženýrská obec s vděčností vzpomínat.

Ing. Květoslava Kořínková, CSc.

Životní jubileum oslavila v červenci Ing. Květoslava Kořínková, CSc., předsedkyně Společnosti dopravy a Klubu žen a též člena předsednictva ČSVTS. K životnímu jubileu srdečně gratulujeme a přejeme do dalších let všechno nejlepší, hodně zdraví, elánu, spokojenosti a pracovních úspěchů.
Předsednictvo ČSVTS a kolegové

prof. Ing. Jiří Pavelka, DrSc., 75 let

Srdečně gratulujeme prof. Pavelkovi, místopředsedovi dozorčí rady ČSVTS k významnému jubileu a přejeme mu hodně zdraví, tvůrčí energie, síly a entuziasmu, které svojí práci věnuje.
Dozorčí rada ČSVTS a kolegové

VŠECHNO NEJLEPŠÍ!

OBSAH

CO NOVÉHO V ČESKÉM SVAZU VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ
Příprava dlouhodobého programu ČSVTS na léta 2011 – 2015 ... 1
Pozemky zařazené do majetku Českého svazu vědeckotechnických společností ... 1
Informace o pracovních cestách v rámci FEANI 2010 ... 3
Zasedání Komise FEANI pro trvalý profesní rozvoj inženýrů ... 4
Výroční zasedání FEANI 2010 ... 5
NOVINKY Z ČLENSKÝCH ORGANIZACÍ
19. Mezinárodní kongres chemického a procesního inženýrství CHISA 2010 a 7. Evropský kongres chemického inženýrství ECCE-7 ... 7
České zeměměřiče zná celý svět a už méně Česko ... 8
ČVTSS – FITCE CZ ... 10
Šanghaj 2010 – konference IFIA na Minhang High School ... 12
Informace o spolupráci mezi Komorou BOZP a PO ČR a Evropskou sítí profesionálních organizací pro BOZP (ENSHPO – European Network for Safety and Health Professional Organizations) ... 13
Česká společnost rostlinolékařská a její mezinárodní aktivity ... 14
Zemědělské Polsko ... 15
Účast na maďarském festivalu Sziget ... 17
Exkurze pobočky České informační společnosti (ČIS) při Národním archivu do chorvatských archivů ... 18
Pražská vědeckotechnická společnost a mladí lidé v roce 2010 ... 21
Letní škola jaderného inženýrství CENEN ... 21
Lesnicky park Krivoklatsko ... 24
Rozvojem znalostí na cestě k prosperitě - realizace vzdělávacího projektu v České společnosti pro jakost ... 27
Úpravna vody Švařec, Seminář ... 28
Marketér roku 2009 FINÁLE! ... 30
NOVINKY Z DOMŮ TECHNIKY
Dům techniky ČS VTS Kladno s.r.o. ... 31
DTO CZ, s.r.o. (dříve Dům techniky Ostrava) ... 31
DTO CZ oficiálním partnerem projektu společenské odpovědnosti v MSK pro období 2010 – 2014 ... 31
Dům techniky Pardubice spol. s r.o. ... 32
Odborný seminář „Novinky ve svařování“ již podesáté v Pardubicích ... 32
Dům techniky Plzeň spol s r.o. ... 34
PŘEDSTAVUJEME
Techmania Science Center ... 35
KALEIDOSKOP INFORMACÍ A ZAJÍMAVOSTÍ
Co je to kvalita vysoké školy? ... 38
Pilotní projekt PATLIB – síť patentových knihoven po celé Evropě (i v ČR) pod dohledem ÚPV ... 39
3. ročník Sportovního dne ČSVTS ... 41
FOR INDUSTRY 2011 ... 42
Zapojení ČSVTS do programu INGO ... 43
INOVACE 2010, Týden výzkumu, vývoje a inovací v ČR ... 43
Rámcová smlouva o spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy České republiky ... 43
ROZLOUČENÍ / ŽIVOTNÍ JUBILEA
Ing. Jan Novosad, CSc. ... 44
Ing. Květoslava Kořínková, CSc. ... 44
prof. Ing. Jiří Pavelka, DrSc., 75 let ... 44

KYTLICE – MÍSTO ODPOČINKU NEBO PRÁCE
rekreační a školicí prostory ČSVTS

ČSVTS nabízí rekreační a školicí prostory v malebné vesničce Kytlice v CHKO Lužické hory a na okraji národního parku České Švýcarsko.

Rekreační a školicí zařízení je po úplné rekonstrukci a poskytuje ubytování v pěti plně vybavených apartmánech pro 3-4 osoby. Školicí místnost se dá v případě potřeby také využít pro ubytování až 8 osob.

K dispozici jsou garáže, které se dají použít také k uskladnění jízdních kol v případě aktivních dovolených. Kromě turistiky a cykloturistiky v CHKO Lužické hory a v nedalekém Česko-Saském Švýcarsku, poskytuje sportovní vyžití i blízká obec Jiřetín pod Jedlovou (plážový volejbal, nohejbal, fotbal, tenis, minigolf, venkovní bazén, v zimě lyžařské trasy) a to vše obklopené lesy a zvlněnou krajinou. Kouzelná je i jízda místní lokálkou. Kytlice se proslavila koncentrací chalupářů z řad známých osobností především z oblasti kultury. Pohádkově malebné prostředí v horách sopečného původu, udržované roubenky, jezírko s vodníkem, koně, lesní divadlo, říčka Kamenice to vše vytváří pohodu, dodávají klid a dávají možnost na chvíli zvolnit tempo nebo plně se soustředit... Hospůdka vzdálená asi 200 m s dobrým jídlem a rodinnou atmosférou podtrhuje hezké chvíle strávené v Kytlici.

Ceny za ubytování jsou více než příznivé:
220 Kč včetně DPH za apartmán a noc pro členské organizace ČSVTS a 550 Kč včetně DPH za apartmán a noc pro ostatní zájemce. V případě zájmu o využití rekreačních a školicích prostor prosím kontaktujte sekretariát ČSVTS, paní Rousovou 221 082 295.

INFORMACE

V blízké době Český svaz vědeckotechnických společností předpokládá vydávání Zpravodaje ČSVTS v elektronické formě.

V případě zájmu o tuto podobu Zpravodaje zašlete email na adresu zpravodaj@csvts.cz (termín do 31.12.2010).

Nově bude Zpravodaj ČSVTS umístěn na webových stránkách zpravodaj.csvts.cz.

Titul: Zpravodaj ČSVTS č. 30
Náklad: 1 200 výtisků
Redakční rada: Ing. Vladimír Poříz, prof. Ing. Růžena Petříková, CSc., doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc.
Redaktorka: Ing. Zora Vidovencová
Grafické zpracování: Rudolf Kresa pro inPrint s.r.o.
Adresa redakce: ČSVTS, Novotného lávka 5, Praha 1, 116 68, www.csvts.cz
Vydáno: LISTOPAD 2010

ČSVTS